

Grey Scale #13

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

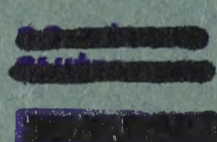
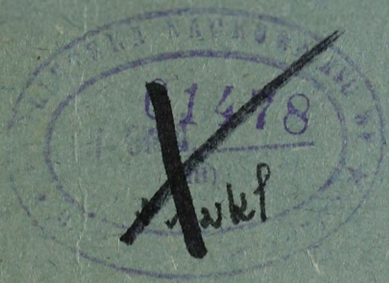

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LOTNICZYCH I OPK
KATEDRA TAKTYKI LOTNICTWA

JAWNE

ASG WP wewn. 3738/83

Egz. nr 4

Ppłk dypl. pil. Krystian JÓŹWIAK

PLANOWANIE, ORGANIZACJA I OSIĄGANIE WYŻSZYCH STANÓW GOTOWOŚCI BOJOWEJ W ODDZIALE LOTNICZYM

Skrypt

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
ul. Rakowiecka 17, 01-141 Warszawa
tel. 22 62 24 11 12

44341

WARSZAWA

1983

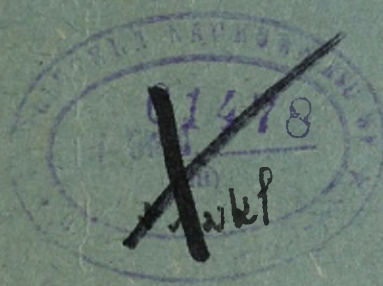

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LOTNICZYCH I OPK
KATEDRA TAKTYKI LOTNICTWA

JAWNE

ASG WP wewn. 3738/83

Egz. nr 4

Pplk dypl. pil. Krystian JÓŹWIAK

PLANOWANIE, ORGANIZACJA I OSIĄGANIE WYŻSZYCH STANÓW GOTOWOŚCI BOJOWEJ W ODDZIALE LOTNICZYM

Skrypt

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Zaciekowa 101a tel. 231 20 00
Wz. w. 101a

44341

WARSZAWA

1983

S P I S   T R E Ś C I

=====

	str.
WSTĘP	5
1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA STANÓW I STOPNI GOTOWOŚCI BOJOWEJ	7
1.1. Podstawowe pojęcia oraz zasady i warunki osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej w oddziałach wojsk lotniczych	7
1.2. Gotowość bojowa oddziału lotniczego	9
1.2.1. Stała gotowość bojowa	9
1.2.2. Podwyższona gotowość bojowa	11
1.2.3. Gotowość bojowa zagrożenia wojennego	13
1.2.4. Pełna gotowość bojowa	15
1.3. Stopnie gotowości bojowej lotnictwa	16
1.3.1. Gotowość bojowa nr 1	16
1.3.2. Gotowość bojowa nr 2	17
1.3.3. Gotowość bojowa nr 3	17
1.3.4. Gotowość bojowa nr 4	17
2. PLANOWANIE I ORGANIZACJA OSIĄGANIA WYŻSZYCH STANÓW GOTOWOŚCI BOJOWEJ W ODDZIALE LOTNICZYM	19
2.1. Dane wyjściowe do planowania osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej	19
2.1.1. Podział sił i środków oddziału lotniczego na rzuty	22
2.1.2. Podstawowe normy czasowe osiągnięcia wyższych sta- nów gotowości bojowej	24
2.2. Treść i kolejność pracy dowódcy i sztabu oddziału lotniczego podczas planowania i organizacji osią- gnięcia wyższych stanów gotowości bojowej	26
2.2.1. Analiza zadania	27
2.2.2. Zamiar dowódcy pułku lotniczego o osiągnięciu wyż- szych stanów gotowości bojowej	28

2.2.3. Podjęcie przez dowódcę pułku lotniczego decyzji o osiągnięciu wyższych stanów gotowości bojowej	31
3. DOKUMENTY DOTYCZĄCE GOTOWOŚCI BOJOWEJ W ODDZIALE LOTNICZYM	37
3.1. Plan osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej pułku lotniczego	37
3.1.1. Część opisowa planu	37
3.1.2. Część graficzna planu	41
3.2. Instrukcja osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej pododdziału	42
3.3. Osobiste dokumenty żołnierzy zawodowych dotyczące gotowości bojowej	43
3.4. Plan zabezpieczenia osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej przez jednostki garnizonu lotniczego..	44
3.5. Sieciowy model osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej	45
4. WŁAŚCIWOŚCI SZKOLENIA I KONTROLI W ZAKRESIE GOTOWOŚCI BOJOWEJ W ODDZIALE LOTNICZYM	49
4.1. Cele szkolenia z gotowości bojowej	49
4.2. Zasady szkolenia z gotowości bojowej	49
4.3. Rodzaje i formy szkolenia z gotowości bojowej	50
4.4. Właściwości kontroli gotowości bojowej	51
4.4.1. Opracowanie planu przeprowadzenia kontroli gotowości bojowej	52
4.4.2. Przebieg kontroli gotowości bojowej	53
4.4.3. Zakończenie kontroli gotowości bojowej	54
5. OSIĄGANIE WYŻSZYCH STANÓW GOTOWOŚCI BOJOWEJ W PUŁKU LOTNICZYM	55
5.1. Właściwości pracy stanowiska dowodzenia pułku podczas osiągnięcia przez pułk wyższych stanów gotowości bojowej	55
5.2. Osiągnięcie gotowości bojowej nr 1 przez rzut bojowy..	57

5.3. Właściwości formowania rzutów <u>naziemnego</u> zabezpieczenia	59
5.4. Przedsięwzięcia w zakresie zabezpieczenia osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej	61
ZAKOŃCZENIE	65
BIBLIOGRAFIA	67
ZAŁĄCZNIKI:	
1. Strona tytułowa planu osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej plmb	68
2. Organizacja wewnętrznego alarmowania	69
3. Sygnały alarmowe	70
4. Harmonogram przedsięwzięć realizowanych w pułku lotniczym w ramach osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej	71
5. Tabela norm czasowych osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej	72
6. Ogólny podział sił i środków do wykonania zadań ...	73
7. Organizacja regulacji ruchu.....	74
8. Organizacja zabezpieczenia procesu osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej.....	75
9. Normy i urzutowanie podstawowych zapasów amunicji i środków materiałowych	76
10. Plan organizacji dnia szkolenia z gotowości bojowej pułku lotniczego	77
11. Roczny plan kontroli gotowości bojowej pułku lotniczego	78
12. Plan przeprowadzenia kontroli gotowości bojowej ...	80
13. Wykaz czynności do sieciowego modelu osiągnięcia pełnej gotowości bojowej przez pułk lotniczy	82
14. Sieciowy model osiągnięcia pełnej gotowości bojowej przez pułk lotniczy wklejka i po str.....	86

W S T Ę P

Gotowość bojowa jest kategorią charakteryzującą stan ilościowy i jakościowy sił zbrojnych PRL, który pozwala na zorganizowane i szybkie ich przejście ze stanu pokojowego w wojenny oraz na wykonanie postawionych im zadań operacyjnych /bojowych/. Kryterium gotowości bojowej w czasie strategicznym stanowi stan sił zbrojnych, dający niezawodną gwarancję bezpieczeństwa kraju w czasie pokoju i zabezpieczający osiągnięcie postawionych celów w czasie wojny. W sensie taktycznym natomiast stanowi możliwość opuszczenia przez związki taktyczne i oddziały miejsc stałej dyslokacji w minimalnym czasie, szybkiego przegrupowania na właściwe kierunki działań i wejście do walki oraz wykonanie postawionych im zadań.

Aktualna sytuacja wojskowo-polityczna, przewidywany charakter ewentualnej wojny oraz właściwości bojowych środków rażenia sprzętu bojowego i techniki mają decydujący wpływ na ważność całokształtu problematyki dotyczącej gotowości bojowej wszystkich oddziałów, związków taktycznych i operacyjnych sił zbrojnych.

Wprowadzony w 1979 roku czterostopniowy system gotowości bojowej /stała, podwyższona, zagrożenia wojennego i pełna/ umożliwi - w zależności od stopnia zagrożenia bezpieczeństwa państwa - osiąganie pełnej gotowości bojowej poprzez wprowadzenie jej stanów pośrednich: podwyższonej gotowości bojowej /PdGB/ i gotowości bojowej zagrożenia wojennego /GBZW/, lub bezpośrednio ze stanu stałej gotowości bojowej.

Podstawowym warunkiem sprawnego działania oddziałów, pododdziałów i sztabów jest posiadanie pełnej, precyzyjnie opracowanej i przydatnej w użyciu dokumentacji osiągania wyższych stanów gotowości bojowej, określającej nie tylko ich ogólne zadania, ale także konkretne czynności poszczególnych osób i zespołów funkcyjnych.

Analiza realnie istniejącego stanu zagrożenia zewnętrznego oraz wnioski z poszczególnych ćwiczeń i kontroli gotowości bojowej wojsk wskazują, że do głównych problemów w dzie-

dzinie gotowości bojowej oddziałów należy zaliczyć:

- utrzymanie wysokiego poziomu stałej gotowości bojowej jako bazy wyjściowej do sprawnego osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej;
- zapewnienie precyzyjnego, szybkiego i niezawodnego alarmowania i ostrzegania pododdziałów;
- doskonalenie procesu kierowania pododdziałami podczas osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej /WSGB/, a zwłaszcza stanu podwyższonej gotowości bojowej;
- opuszczenie miejsca stałej dyslokacji w możliwie krótkim czasie, gwarantującym wyjście elementów ugrupowania bojowego przed ewentualnego, zaskakującego uderzenia nieprzyjaciela;
- polepszenie praktycznej organizacji wszechstronnego zabezpieczenia bojowego procesu osiągnięcia WSGB.

Niniejszy skrypt przeznaczony jest głównie dla potrzeb pierwszych kursów wojsk lotniczych ASG WP. Zawiera on podstawowe wiadomości z zakresu osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej, w oparciu o które słuchacze mogą samodzielnie rozwiązywać problemy gotowości bojowej oddziałów wojsk lotniczych.

W skrypcie problem mobilizacyjnego rozwinięcia oddziału lotniczego omówiony jest bardzo ogólnie. Stanowi on bowiem istotę osiągnięcia pełnej gotowości bojowej i jest przedmiotem oddzielnego opracowania przez Katedrę Organizacji i Mobilizacji Wojsk ASG WP.

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA STANÓW I STOPNI GOTOWOŚCI BOJOWEJ

W siłach zbrojnych PRL obowiązuje jednolity system utrzymania i osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej. W odniesieniu do wojsk lotniczych uwzględnia on specyficzne właściwości przewidywanego użycia i działania zarówno całości sił lotniczych, jak i poszczególnych rodzajów lotnictwa. Właściwości te wynikają przede wszystkim z przewidywanych możliwości działania części oddziałów lotniczych, głównie LM i LMB, zarówno w systemie OPK oraz na korzyść marynarki wojennej, jak i natychmiastowego użycia tych wojsk - w razie konieczności - na froncie zewnętrznym /np. w operacji przeciwpowietrznej, powietrznej, osłonie rejonu wyjściowego wojsk operacyjnych/. Powyższe względy rzutują na zadania oddziałów lotniczych już w okresie pokoju. Ich charakter zależy od rodzaju lotnictwa, uzbrojenia i miejsca bazowania, a także przewidywanego wariantu użycia w wypadku wojny.

1.1. Podstawowe pojęcia oraz zasady i warunki osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej w oddziałach wojsk lotniczych

W okresie pokojowym w zależności od rodzaju lotnictwa oddziały lotnicze posiadają określoną strukturę organizacyjną, zapewniającą zdolność do samodzielnego organizowania i wykonywania jednego lub kilku zadań taktycznych zgodnie ze swoim przeznaczeniem.

Oddział lotniczy, jednocześnie z realizacją rocznego planu szkolenia, w toku codziennej działalności utrzymuje wynikającą z potrzeb obronności kraju zdolność do podjęcia i wykonania zadań bojowych w określonym czasie i miejscu. Inaczej mówiąc stale zachowuje gotowość bojową.

Na gotowość bojową oddziału lotniczego składają się między innymi następujące elementy:

- gotowość alarmowa;
- gotowość mobilizacyjna;
- zdolność bojowa.

Gotowość alarmowa - to zdolność oddziału do wykonania określonych zadań w trybie nagłym, zarządzana umownym sygnałem lub rozkazem. Polega ona na wykonaniu przez oddział przedsięwzięć określonych w planie osiągania wyższych stanów gotowości bojowej bez realizacji przedsięwzięć mobilizacyjnych i osiągnięciu gotowości do wykonania zadań bojowych.

Gotowość mobilizacyjna - to stopień przygotowania oddziału do jego przejścia ze struktury organizacyjnej i ukompletowania czasu pokojowego na strukturę organizacyjną i ukompletowanie czasu wojennego.

Zdolność bojowa - to właściwości oddziału i jego pododdziałów, przejawiające się w ich możliwościach bojowych wykonania określonych zadań niezależnie od pory roku, doby, warunków atmosferycznych i terenu a wynikające ze struktury organizacyjnej, liczby i wartości żołnierzy, stanu techniki bojowej i materiałowo-technicznego zabezpieczenia.

Gotowość bojowa oddziału lotniczego, mimo iż jest ciągle doskonalona, nie jest i nie może być zawsze jednakowa. Należy ją zawsze widzieć w ścisłym związku ze stojącymi przed oddziałem zadaniami bojowymi oraz z zadaniami i funkcjami wojsk lotniczych. Dlatego też mówiąc o gotowości bojowej oddziału mamy na uwadze jej poziom określony w stanach gotowości bojowej w konkretnym czasie lub pewnym okresie.

Wynika z tego, że poziom gotowości bojowej oddziału - w zależności od potrzeb obronności kraju - ulega zmianom. Zakres zmian poziomu gotowości bojowej oddziału lotniczego zawarty jest w dyrektywnych przedsięwzięciach, które oddział lotniczy realizuje w ściśle określonym czasie. Najniższy poziom gotowości bojowej zawiera się w stałej gotowości bojowej, a najwyższy w pełnej gotowości bojowej. Pomiędzy tymi stanami są dwa stany pośrednie, t.j. podwyższona gotowość bojowa i gotowość bojowa zagrożenia wojennego.

Przez pojęcie: stan gotowości bojowej oddziału lotniczego, należy rozumieć zakres przygotowania jego wszystkich sił i środków do prowadzenia działań bojowych.

Aktualnie wszystkie oddziały, związki taktyczne i operacyjne sił zbrojnych PRL obowiązują cztery stany gotowości bojowej:

- stan stałej gotowości bojowej;
- stan podwyższonej gotowości bojowej;
- stan gotowości bojowej zagrożenia wojennego;
- stan pełnej gotowości bojowej.

Przejście oddziału lotniczego z aktualnego do innego stanu gotowości bojowej dokonuje się na podstawie rozkazów /zarządzeń/ przekazywanych dyżurnej służbie operacyjnej przy pomocy określonych sygnałów lub bezpośrednio dowódcy oddziału. Ustalony sygnał lub bezpośredni rozkaz nakazuje realizację określonych przedsięwzięć zmierzających do osiągnięcia przez oddział lotniczy nakazanego stanu gotowości bojowej. Realizacja w ściśle określonej kolejności, miejscu i czasie przedsięwzięć nakazanych sygnałem jest procesem osiągnięcia zarządzonego stanu gotowości bojowej. Przechodzenie oddziału lotniczego ze stanu stałej gotowości bojowej do wyższych stanów gotowości bojowej może odbywać się stopniowo do kolejnego wyższego stanu lub bezpośrednio do stanu pełnej gotowości bojowej z pominięciem stanów pośrednich. Sposób osiągnięcia przez oddział lotniczy wyższych stanów gotowości bojowej przedstawia się w planie osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej.

1.2. Gotowość bojowa oddziału lotniczego

1.2.1. Stała gotowość bojowa

Oddział lotniczy w stanie stałej gotowości bojowej prowadzi codzienną planową działalność szkoleniową, zachowując zdolność do wykonywania określonych zadań bojowych, a także sprawnego przeprowadzenia mobilizacji do pełnego stanu etatu "W". Wydzielone siły i środki pełnią zgodnie z planem dyżury bojowe i są gotowe do realizacji zadań w systemie OPK i na korzyść marynarki wojennej.

Zdolność do wykonywania określonych zadań bojowych zapewnia się przez:

a/ pełnienie całodobowych dyżurów:

- na SD pułku - dyżurnej służby operacyjnej /DSO/;
- w rejonie zakwaterowania żołnierzy służby zasadniczej - oficera dyżurnego oddziału i służb dyżurnych w pododdziałach;
- na lotnisku zapasowym - służby dyżurnej;

b/ utrzymywanie w miejscach pełnienia służb dyżurnych środków łączności w gotowości do przyjęcia i przekazywania zarządzeń, sygnałów i rozkazów oraz informacji operacyjnej;

c/ zapewnienie wysokiego poziomu przygotowania stanu osobowego oddziału do wykonania przewidywanych zadań; utrzymywanie co najmniej 50% stanu ewidencyjnego żołnierzy służby zasadniczej w rejonie ich zakwaterowania i 20% w obrębie garnizonu;

d/ utrzymywanie w garnizonie personelu latającego, technicznego i zabezpieczającego w ilości umożliwiającej po wprowadzeniu WSGB osiągnięcie gotowości bojowej nr 1 przez co najmniej ^{1/3 w ciągu 3000} 1/3 sił w czasie 15 godz., a pozostałych sił w czasie do 12 godz.;

e/ utrzymywanie w pełnej sprawności 80% stanu ewidencyjnego samolotów rozmieszczonych w schronach i obwałowaniach w strefach rozśrodkowania oraz sprzętu technicznego, środków transportowych i wyposażenia;

f/ utrzymywanie lotniska stałego i zapasowego oraz urządzeń lotniskowych w gotowości eksploatacyjnej, nadzorowanie utrzymania drogowego odcinka lotniskowego /DOL/ w sprawności użytkowej;

g/ utrzymywanie na lotnisku zapasowym niepełnej komendy lotniska zapasowego /NKLZ/;

h/ utrzymywanie sił i środków dyżurnych do działań bojowych zgodnie z wytycznymi przełożonych.

Zdolność do sprawnego przeprowadzenia mobilizacji zapewnia się przez:

- gromadzenie i utrzymywanie w sprawności technicznej i przy-

datności użytkowej sprzętu i materiałów, przeznaczonych do uzupełnienia potrzeb mobilizacyjnych;

- systematyczne prowadzenie szkoleń rezerw osobowych będących na przydziałach mobilizacyjnych oddziału;
- współdziałanie z terenowymi organami administracji państwowej w zakresie jakościowego i terytorialnego uzupełnienia rezerw osobowych;
- utrzymywanie wyposażenia punktów kontrolno-informacyjnych /PKI/, punktów przyjęcia i rozdziału środków transportowych /PRT/, pododdziałowych punktów wyposażenia /PPW/, zespołu kierowania mobilizacyjnym rozwijaniem jednostki /ZK MRJ/ oraz pośrednich punktów zbiórek /PPZb/ w gotowości do ewakuacji.

1.2.2. Podwyższona gotowość bojowa /PdGB/ *w miejscu stałej dyslokacji*

Wprowadzenie stanu podwyższonej gotowości bojowej ma na celu przygotowanie oddziału do szybkiego osiągnięcia stanu pełnej gotowości bojowej. Stan podwyższonej gotowości bojowej osiąga się w sposób skryty, bez ujawniania taktycznych celów jego wprowadzenia.

Oddział lotniczy w stanie podwyższonej gotowości bojowej pozostaje w miejscu stałej dyslokacji i w rejonie pełnienia dyżurów bojowych oraz realizuje ustalone dla tego stanu przedsięwzięcia podnoszące gotowość do wykonania zadań bojowych i mobilizacyjnych.

Wyższą zdolność oddziału lotniczego do wykonywania zadań bojowych uzyskuje się przez realizację następujących podstawowych przedsięwzięć:

- wprowadzenie ciągłych dyżurów zmian bojowych na SD oddziału oraz uruchomienie nakazanego systemu łączności;
- uzbrojenie samolotów i przygotowanie do użycia drugiej jednostki ogniowej konwencjonalnych środków rażenia;
- zamaskowanie samolotów w strefach rozśrodkowania;

- osiągnięcie przez 1/3 sił rzutu bojowego gotowości bojowej nr 2 w ciągu ^{1/} 45 godz., a przez pozostałe siły gotowości ^{1/3 po 3 godz.} bojowej nr 3 w ciągu do 8-12 godz.;
- doprowadzenie uzbrojenia i sprzętu technicznego ZN do pełnej sprawności oraz załadunek ruchomych zapasów środków materiałowych i technicznych na posiadany transport samochodowy, a także przygotowanie do załadunku środków rażenia i innego sprzętu przewidzianego do przerzutu transportem powietrznym;
- sformowanie i ^{na sygnał} ^{UKLZ} przemieszczenie uzupełnienia komendy lotniska zapasowego na lotnisko zapasowe;
- osiągnięcie gotowości elementów i czołówki naziemnego zabezpieczenia do przemieszczenia na wskazane lotnisko operacyjne /zapasowe/ lub do rejonu alarmowego /bez formowania kolumny/;
- przygotowanie miejsc, a w miarę potrzeb skoszarowanie kadry zawodowej;
- realizację - kolejno eskadrami - szkolenia lotniczego.

W podwyższonej gotowości bojowej zasadniczym celem czynności mobilizacyjnych jest zapewnienie realizacji przedsięwzięć organizacyjnych podwyższających sprawność oddziału w zakresie szybkiego wykonania zadań mobilizacyjnych w przypadku wprowadzenia WS&B. Przedsięwzięciami tymi są:

- zatrzymanie w jednostce żołnierzy rezerwy odbywających przeszkolenie oraz sprzętu pobranego z gospodarki narodowej do czasu wydania decyzji przez Sztab Generalny WP;
- uaktualnienie dokumentacji mobilizacyjnej oraz sprecyzowanie czynności związanych z uzupełnieniem potrzeb mobilizacyjnych;
- uaktualnienie zapotrzebowań do wojskowych komend uzupełnień /WKU/ na uzupełnienie braków w stanie osobowym czasu pokojowego /tzw. "vacatów"/ i zastąpienie żołnierzami rezerwy niewyszkolonych żołnierzy młodego rocznika /tzw. "nakładka"/;
- przygotowanie do rozwinięcia elementów bazy mobilizacyjnej jak PKI, PRT, PPZb;

1/ Podane normy dotyczą oddziałów LM i LMB.

- odwołanie na zarządzenie szefa Sztabu Generalnego WP żołnierzy przebywających poza jednostką;
- sprawdzenie gotowości sztabu i wydzielonych ze stanu osobowego oddziału ludzi do wykonania zadań mobilizacyjnych oraz gotowości zakładów pracy realizujących zadania i świadczenia na rzecz jednostki;
- przygotowanie magazynów do sprawnego wydania zapasów środków materiałowych i technicznych pododdziałom lub ich ewakuacji do rejonu alarmowego.

Czas realizacji wszystkich przedsięwzięć związanych z osiągnięciem podwyższonej gotowości bojowej nie może przekraczać 12 godz., z tym, że zasadnicze przedsięwzięcia realizuje się w czasie do 4-6 godz.

Po wykonaniu wszystkich przedsięwzięć utrzymuje się osiągniętą przez pułk gotowość do wykonania zadań bojowych oraz do sprawnego przechodzenia w kolejne wyższe stany z równoczesnym zapewnieniem dalszego podnoszenia poziomu wyszkolenia żołnierzy.

1.2.3. Gotowość bojowa zagrożenia wojennego *rozstrzaskowanie*
tryb alarmowy powrotanie do Trutu
 Gotowość bojowa zagrożenia wojennego /GBZW/ - jest to stan, w którym oddział lotniczy rozstrzaskowuje się na lotnisku stałym, zapasowym i w rejonie alarmowym osiągając gotowość do wykonania zadań bojowych.

Gotowość do wykonania zadań bojowych oddziału lotniczego w stanie GBZW osiąga się przez:

- osiągnięcie gotowości bojowej nr 1 przez 1/3 sił rzutu bojowego w czasie *15* godz. ^{1/ 2/3 do 3000m}, a pozostałych sił w czasie do 8-12 godz.;
- rozwinięcie pełnego systemu łączności w przygotowanym i umocnionym SD utrzymując środki łączności radiowej w reżimie pracy na nadawaniu ustalonym dla stanu stałej gotowości bojowej oddziału lotniczego;

1/ Dotyczy oddziałów lotniczych biorących udział w odpieraniu najeźdźcy nieprzyjaciela w systemie OPK. W wypadku osiągnięcia GBZW ze stanu PdGB czas osiągnięcia gotowości bojowej nr 1 dla całości rzutu bojowego wynosi 1,5 godz.

- przygotowanie do użycia wszystkich rodzajów uzbrojenia i sprzętu technicznego;
- przemieszczenie I rzutu naziemnego zabezpieczenia do zapasowego lub - na zarządzenie szefa Sztabu Generalnego WP - zasadniczego rejonu alarmowego z gotowością do wymarszu na wyznaczone lotnisko; *wersja /zadek /medycy do wj. zapasowego*
- rozśrodkowanie II rzutu naziemnego zabezpieczenia oraz ukrycie w rejonie lotniska składu osobowego i sprzętu technicznego nie biorącego udziału w obsłudze sprzętu bojowego;
- rozśrodkowanie rzutu bojowego /na rozkaz dowódcy WL/ na lotnisko zapasowe /DOL/ lub przebazowanie na inne wyznaczone lotnisko; *decyduje Sztab Generalny*
- wykonywanie lotów w ograniczonym zakresie, tylko dla wznowienia i podtrzymania nawyków personelu latającego.

Celem wykonywanych czynności mobilizacyjnych podczas osiągnięcia przez pułk stanu gotowości bojowej zagrożenia wojennego jest pełne uzupełnienie potrzeb mobilizacyjnych oddziału lotniczego oraz innych jednostek z nim związanych i przewidzianych także do mobilizacyjnego rozwinięcia.

W tym stanie gotowości bojowej realizuje się takie przedsięwzięcia mobilizacyjne, jak:

- rozwinięcie elementów bazy mobilizacyjnej: PKI, PRT, PPW, PPZb;
- uzupełnienie do etatów wojennych oddziału lotniczego i jednostek /pododdziałów/ mobilizowanych przez ten oddział przewidzianych do mobilizacyjnego rozwinięcia w tym stanie gotowości bojowej /w pierwszej kolejności powołanie uzupełnienia zasadniczego;
- wstrzymanie /jeśli jest prowadzone/ wcielenia młodego rocznika;
- skierowanie do macierzystych WKU żołnierzy rezerwy przeszkolonych w oddziale, a nie będących na przydziałach mobilizacyjnych;
- skierowanie kadry zawodowej i żołnierzy służby zasadniczej zgodnie z przydziałami mobilizacyjnymi /wydzielenie załączków/;

*Part 1: zdolny do działań jednym miejscem możli-
we 1: zabezpieczenie działań*

- uzupełnienie stanu osobowego do etatu czasu wojennego;
- pobranie sprzętu technicznego i wyposażenia przechowywanego poza rejonem rozmieszczenia oddziału.

Po osiągnięciu gotowości bojowej zagrożenia wojennego oddział lotniczy osiąga pełną zdolność realizacji właściwych mu zadań. GBZW może być wprowadzona ze stanu StGB lub z PdGB. Po otrzymaniu sygnału do osiągnięcia GBZW w oddziale lotniczym realizuje się także przedsięwzięcia przewidziane podczas osiągnięcia podwyższonej gotowości bojowej.

1.2.4. Pełna gotowość bojowa

Cała jednostka jest w got. do w

Pełna gotowość bojowa /PŁGB/ - jest to stan, w którym oddział lotniczy dokonuje pełnego mobilizacyjnego rozwinięcia w czasie ustalonym w planie mobilizacyjnego rozwinięcia oddziału i osiąga najwyższą gotowość do wykonania zadań bojowych stosownie do operacyjnego przeznaczenia.

Oddział lotniczy stan pełnej gotowości bojowej osiąga realizując w nakazanym czasie przedsięwzięcia przewidziane przy osiągnięciu niższych stanów gotowości bojowej, a ponadto:

- a/ I rzut naziemnego zabezpieczenia przemieszcza się do zasadniczego rejonu alarmowego; *wg decyzji Sztabu Generalnego*
- b/ pojazdy mechaniczne oznakowuje się wg zasad obowiązujących w czasie "W";
- c/ na rozkaz dowódcy wojsk lotniczych:
  - rozśrodkowuje się rzut bojowy na lotnisko zapasowe /DOL/ lub na inne wyznaczone lotnisko;
  - organizuje się rekonesans wyznaczonych dróg marszu dla rzutów naziemnego zabezpieczenia;
  - przechodzi się na gospodarkę wojenną i wojenne zaopatrzenie;
  - rozkonserwuje i uzbraja się samoloty będące w rezerwie;
  - wykonuje się rozbudowę inżynierską zasadniczego rejonu alarmowego i lotniska zapasowego.

Stan pełnej gotowości bojowej dla oddziału lotniczego może być wprowadzony po uprzednim osiągnięciu stanu PdGB lub stanu GBZW. Ma to miejsce wówczas, gdy np. sytuacja polityczno-militarna umożliwia stopniowe przechodzenie wojsk w stan pełnej gotowości bojowej. W takiej sytuacji zadania w zakresie osiągania WSGB przekazuje się dowódcy oddziału w formie sygnałów nakazujących mu wykonanie kolejnych, określonych przedsięwzięć. Stwarza to dogodne warunki do maskowania wykonywanych czynności przy zachowaniu dotychczasowego trybu życia i szkolenia oddziału.

W wypadku gwałtownego wzrostu napięcia w sytuacji międzynarodowej lub rozpoczęcia działań wojennych osiągnięcie pełnej gotowości bojowej zapoczątkowane będzie ogłoszeniem alarmu.

Wyższe stany gotowości bojowej wprowadza się rozkazem MON lub zarządzeniem szefa Sztabu Generalnego WP. W celach szkoleniowych WSGB /z ograniczeniami czasu "P"/ dla oddziału lotniczego mają prawo wprowadzać dowódca wojsk lotniczych i dowódca związku taktycznego.

W sytuacjach wyjątkowych /np. zaskakujące uderzenie nieprzyjaciela/ do wprowadzenia stanu pełnej gotowości bojowej uprawniony jest dowódca oddziału. Po powzięciu takiej decyzji należy niezwłocznie o niej zameldować przełożonym.

1.3. Stopnie gotowości bojowej lotnictwa

Stopień gotowości bojowej oznacza poziom przygotowania pojedynczych /grup/samolotów oraz określonych sił i środków zabezpieczenia do wykonania przez nie zadań bojowych.

Dla zapewnienia możliwości terminowego wykonania zadań i uniknięcia zaskoczenia przez nieprzyjaciela, a także zbytecznego przemęczenia personelu latającego i zabezpieczającego w lotnictwie obowiązują stopnie gotowości bojowej oznaczone numerami od 1 do 4.

1.3.1. Gotowość bojowa nr 1

Samoloty w pełni przygotowane do wylotu bojowego z podłączonymi urządzeniami rozruchowymi. Piloci znajdują się w ka-

binach z pełnym wyposażeniem i mają zadanie. Personel techniczny znajduje się przy samolotach. Siły i środki dowodzenia oraz zabezpieczenia działań są w gotowości do zabezpieczenia wykonania zadania bojowego.

1.3.2. Gotowość bojowa nr 2

Samoloty są w pełni przygotowane do wylotu bojowego. Urządzenia rozruchowe podłączone. Personel latający przebywa w pobliżu samolotów w specjalnych pomieszczeniach mając na sobie ubiory wysokościowe z rozpiętymi ściągaczami. Zadania ogólnie zostały postawione, a ich precyzowanie odbywa się przed zajęciem miejsc w kabinie lub po starcie.

Personel techniczny i specjaliści naziemnych środków zabezpieczenia znajdują się przy samolotach lub w specjalnym pomieszczeniu w pobliżu samolotów.

Środki dowodzenia - sprawdzone i przygotowane do włączenia.

Siły i środki zabezpieczenia na miejscu pracy przygotowane do wykonania przewidywanych zadań.

1.3.3. Gotowość bojowa nr 3

Samoloty w pełni przygotowane do wylotu bojowego znajdują się w strefach rozśrodkowania lub nakazanym rejonie /miejscu/ na lotnisku. Zadania w formie ogólnej zostały postawione. Personel latający i techniczny przebywa na zajęciach w wyznaczonym rejonie, a po godzinach służbowych jest skoszarowany w rejonie lotniska. Zmiana dyżurna SD, zespół kierowania lotami i obsługi środków dowodzenia przebywa na swoich stanowiskach pracy.

1.3.4. Gotowość bojowa nr 4

Samoloty przygotowane do podwieszenia uzbrojenia i wylotu znajdują się w strefach rozśrodkowania. Załogi, personel techniczny i zabezpieczający przebywają w wyznaczonych do odpoczynku miejscach. Żołnierze zawodowi poza godzinami służbowymi

przebywają w domach. Zmiana dyżurna stanowiska dowodzenia i obsługi dowodzenia na swoich stanowiskach pracy.

W przypadkach utrzymywania przez oddział lotniczy określonych sił w gotowości bojowej nr 1, a następnie ich wylotu, załogi znajdujące się w niższych stopniach gotowości bojowej przechodzą do wyższych stopni bez dodatkowych poleceń.

2. PLANOWANIE I ORGANIZACJA OSIĄGANIA WYŻSZYCH STANÓW GOTOWOŚCI BOJOWEJ W ODDZIALE LOTNICZYM

2.1. Dane wyjściowe do planowania osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej

W oddziale lotniczym wyższe stany gotowości bojowej osiąga się poprzez realizację przedsięwzięć zawartych w "Planie osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej".

Podstawą opracowania takiego planu jest Rozkaz dowódcy WL nr 00125/oper. z dnia 25.09.1979 roku w sprawie gotowości bojowej wojsk lotniczych.

W rozkazie tym zawarte są zadania dla związków taktycznych i oddziałów poszczególnych rodzajów lotnictwa oraz normatywne ustalenia co do charakteru przedsięwzięć i czasu ich realizacji w poszczególnych stanach gotowości bojowej.

Oddziały lotnicze wchodzące w skład związków taktycznych przy opracowaniu planu OWSGB kierują się szczegółowymi wytycznymi bezpośrednich przełożonych.

Wyższe stany gotowości bojowej mogą być wprowadzone kolejno lub z pominięciem niższych stanów gotowości bojowej. W drugim przypadku należy realizować także przedsięwzięcia przewidziane dla niższych stanów gotowości bojowej.

Stan GBZW i stan PłGB osiąga się w trybie alarmowym, jednocześnie realizując przedsięwzięcia mobilizacyjne przewidziane dla danego stanu.

Stan PdGB osiąga się pod pozorem ćwiczeń bez ogłaszania alarmu.

W oddziałach lotniczych WSGB wprowadza się dla całości sił i środków. Natomiast w określonym stanie gotowości bojowej część sił i środków oddziału może utrzymywać inny stopień gotowości bojowej niż pozostałe siły i środki oddziału lotniczego.

Podczas osiągnięcia WSGB oddział lotniczy wykorzystuje rejon stałego bazowania, rejon alarmowy, lotnisko zapasowe lub drogowy odcinek lotniskowy oraz doprowadzające do nich

drogi. Wszystkie te elementy określa dowódca wojsk lotniczych.

Dla oddziału lotniczego wybiera się 2-3 rejonny alarmowe. Rejonny te położone są w odległościach 10-30 km od granicy zwartej zabudowy garnizonu na kierunkach prawdopodobnego użycia oddziału. Odległość między rejonami nie powinna być mniejsza niż 5 km.

Jeden z rejonów alarmowych traktuje się jako zasadniczy, a pozostałe jako rejonny zapasowe; nie są one przygotowane pod względem inżynieryjnym. O tym, który z rejonów jest zasadniczym rejonem alarmowym, wie ograniczony krąg osób związany bezpośrednio z opracowaniem planu OWSGB.

Lotniska zapasowe wybiera się blisko lotniska bazowania oddziału lotniczego /40-80 km/ na kierunku jego użycia. Dla oddziałów bazujących poza planowanym kierunkiem operacyjnego działania odległości rozmieszczenia lotnisk zapasowych mogą być o wiele większe.

Drogowe odcinki lotniskowe przygotowuje się na odległościach znacznie bliższych.

Podczas osiągnięcia WSGB oddziałem lotniczym dowodzi jego dowódca z punktów dowodzenia określonych przez przełożonych, to jest:

- a/ w stanie stałej gotowości bojowej - ze stacjonarnych punktów dowodzenia, zorganizowanych w sztabach, portach lotniczych lub innych obiektach;
- b/ w stanach PdGB i GBW - podobnie jak w stanie SGR, utrzymując całodobowe dyżury pełnych zmian bojowych;
- c/ w stanie pełnej gotowości bojowej - z zapasowych stacjonarnych punktów dowodzenia rozmieszczonych w przygotowanych /umocnionych/ obiektach, utrzymując całodobowe dyżury pełnych zmian bojowych.

W wypadku zniszczenia wyżej wymienionych punktów dowodzenia dowodzenie przejmuje punkt dowodzenia eskadry, wyznaczonej przez dowódcę związku taktycznego.

Osiągnięcie oraz utrzymywanie WSGB musi być odpowiednio zabezpieczone, dlatego też w całym procesie obowiązują regula-

minowe zasady zabezpieczenia działań bojowych. Sprawne i terminowe osiągnięcie nakazanego stanu gotowości bojowej w poważnej mierze zależy od właściwie działającego systemu alarmowego. System alarmowy jest przeznaczony do alarmowania, ostrzeżenia i powiadamiania, a jego głównym zadaniem jest bezbłędne przekazywanie informacji i sygnałów w jak najkrótszym czasie.

Alarmowanie jest to natychmiastowe wprowadzenie w życie decyzji o osiągnięciu WSGB i ochronie wojsk przed uderzeniami /z powietrza, lądu i morza/, skażeniem promieniotwórczym, chemicznym i biologicznym.

Ostrzeżenie jest to przekazywanie informacji uprzedzającej o niebezpieczeństwie napaду z powietrza, groźbie skażenia promieniotwórczego, chemicznego bądź zakażenia biologicznego.

Powiadamywanie jest to przekazywanie informacji z różnych zakresów m.in. kierowania procesem osiągnięcia kolejnych stanów gotowości bojowej.

W systemie alarmowym wykorzystuje się łączność stacjonarnych garnizonowych ośrodków alarmowania i powiadamiania.

Właściwe funkcjonowanie systemu alarmowania i powiadamiania wojsk zapewnia dyżurna służba operacyjna poszczególnych ogniw dowodzenia wojskami. Dyżurna służba operacyjna oddziału lotniczego, z chwilą otrzymania - głównie przez wojskowe techniczne środki łączności - sygnału na wprowadzenie określonego stanu gotowości bojowej, zapoczątkowuje oraz nadzoruje realizację przedsięwzięć ujętych w planie osiągnięcia WSGB do czasu przybycia na SD dowódcy oddziału i rozpoczęcia działalności zmiany bojowej SD.

Do planowania osiągnięcia WSGB w oddziale lotniczym z reguły nie wystarczają dane zawarte w ustnym rozkazie dowódcy związku taktycznego. Dlatego też przy zmianach zasad OWSGB stosuje się na szczeblu dowództwa wojsk lotniczych szkolenia dowódców oraz szefów sztabów oddziałów i związków taktycznych. Ponadto związki taktyczne organizują szkolenie oficerów wyznaczonych do opracowania planów OWSG w podległych jednostkach. Jest to niezbędne do jednakowej interpretacji rozkazu dowódcy wojsk lotniczych w sprawie gotowości bojowej przez wszystkich

oficerów biorących udział w opracowaniu dokumentacji gotowości bojowej oddziałów lotniczych.

Ewentualne wątpliwości wynikające ze specyfiki warunków osiągania WSGB przez poszczególne oddziały wyjaśnia się na drodze konsultacji z zachowaniem zasad tajnego dowodzenia.

2.1.1. Podział sił i środków oddziału lotniczego na rzuty

W okresie pokojowym w oddziałach wojsk lotniczych siły i środki są podzielone na następujące rzuty:

Rzut bojowy składający się z personelu latającego i samolotów bojowych oraz szkolno-bojowych.

I rzut naziemnego zabezpieczenia w składzie:

- w PdGB
- czołówki zabezpieczenia /siły i środki etatu pokojowego/;
  - pozostałości /część sił i środków etatu pokojowego i uzupełnienie trybem alarmowym/.

Po przeprowadzeniu mobilizacji trybem alarmowym, za pomocą kontenerów
Rzut ten jest przeznaczony do zabezpieczenia działań bojowych pułku lotniczego na lotnisku położonym w rejonie wyjściowym do operacji.

II rzut naziemnego zabezpieczenia w składzie:

- niepełnej komendy lotniska zapasowego /NKLZ/;
- uzupełnienia komendy lotniska zapasowego /UKLZ/;
- pozostałości /część sił i środków etatu pokojowego i uzupełnienie trybem normalnym/.

Uzupełnienie z mobilizacji trybem zasadniczym
Rzut ten jest przeznaczony do zabezpieczenia działań bojowych pułku lotniczego z lotniska stałego i zapasowego /lub drogowego odcinka lotniskowego DOL/.

W każdym rzucie naziemnego zabezpieczenia jest po 50% sił i środków etatu wojennego. Rzuty te wyprowadza się do rejonów alarmowych natychmiast po osiągnięciu przez nie gotowości. Część I rzutu można wykorzystywać do okresowego zabezpieczenia działań bojowych, pod tym jednak warunkiem, aby były one w określonym czasie w rejonie formowania. II rzut naziemnego zabezpieczenia wyprowadza się po podaniu dodatkowego sygnału, nie wcześniej jednak niż po wylocie rzutu bojowego z lotniska stałego bazowania i zapasowego /jeżeli aktualnie tam pułk bazuje/.

Niepełna komenda lotniska zapasowego znajduje się na lotnisku zapasowym i stanowi niezbędną ilość sił i środków umożliwiającą utrzymywanie lotniska zapasowego w stanie eksploatacyjnym, konserwację i ochronę znajdującego się na nim sprzętu oraz ewentualne nagłe przyjęcie części rzutu bojowego.

Uzupełnienie komendy lotniska zapasowego znajduje się na lotnisku stałym i już po wprowadzeniu stanu podwyższonej gotowości bojowej przemieszcza się na lotnisko zapasowe i wraz ze znajdującymi się tam siłami i środkami tworzy komendę lotniska zapasowego /KLZ/ zdolną do przyjęcia i odtworzenia gotowości bojowej 1-2 eskadr /przy pomocy personelu latającego/ oraz zabezpieczenia ograniczonych działań.

Siły i środki KLZ wraz z pozostałością tworzą II rzut naziemnego zabezpieczenia, posiadający w sumie około 50% sił i środków pułku.

Oprócz tych dwóch rzutów pułk w czasie prowadzenia pełnej mobilizacji organizuje komendę lotniska stałego /KLS/, której skład i wyposażenie powinny zapewnić przyjęcie na lotnisku pododdziałów lotniczych do klucza włącznie i odtworzenie gotowości bojowej pojedynczych samolotów. Wydzielone do KLS siły i środki powinny ponadto zapewnić przyjęcie obiektów lotniskowych i ich ochronę.

Dla sprawnego przeprowadzenia mobilizacyjnego rozwinięcia oddziału organizuje się następujące elementy bazy mobilizacyjnej:

- 1/ punkt kontrolno-informacyjny /PKI/, który przyjmuje przybywających żołnierzy rezerwy i kieruje ich do pododdziałowych punktów wyposażenia;
- 2/ punkt przyjęcia i rozdania środków transportowych /PRT/, który przyjmuje i kieruje środki transportowe /maszyny/ pobierane z gospodarki narodowej do właściwych pododdziałów;
- 3/ pododdziałowe punkty wyposażenia /PFW/ organizowane w zależności od potrzeb w każdym pododdziale szczebla eskadry /kompanii/ lub w batalionie, jeżeli liczba przyjmowanych nie przekracza 150-200 żołnierzy rezerwy.

Przyjmują one na ewidencję przybywających żołnierzy rezerwy oraz dokonują indywidualnego ich wyposażenia, a następnie kierują do rejonów rozmieszczenia pododdziałów. Mobilizacyjnym rozwinięciem oddziału lotniczego kieruje dowódca oddziału poprzez zespół kierowania mobilizacyjnym rozwinięciem jednostki /ZKMRJ/.

Podział pułku lotniczego na rzuty obrazuje załącznik nr 2.

2.1.2. Podstawowe normy czasowe osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej

Podczas planowania, organizacji i osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej w oddziale lotniczym należy przestrzegać ustalonych norm czasowych, które uwzględniają rodzaj lotnictwa, przewidywane zadania oraz warunki bazowania tego oddziału.

Podstawowe normy czasowe osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej dla pułków lotniczych utrzymujących siły dyżurne do działań w systemie OPK przedstawione są w tabelach 1 i 2.

Tabela 1

Czasy dyrektywne osiągnięcia podwyższonej gotowości bojowej

Lp.	Element ugrupowania	Przedsięwzięcia	Czas realizacji
1.	Dowództwo i sztab	Wprowadzenie ciągłych dyżurów kierowniczego personelu pułku.	G + 1,30
		Wprowadzenie na SD pułku dyżurów pełnych zmian bojowych.	G + 8-12
2.	Rzut bojowy	Osiągnięcie przez 1/3 sił gotowości bojowej nr 2 do działań w systemie OPK.	G + 2
		Osiągnięcie przez pozostałe siły będące w garnizonie gotowości bojowej nr 3.	G + 8-12
3.	Rzuty naziemnego zabezpieczenia	Sformowanie i wymarsz UKLZ na lotniska zapasowe.	G + 4
		Osiągnięcie gotowości czołówki zabezpieczenia /bez formowania kolumny marszowej/ do wyjścia na wskazane lotnisko lub do rejonu alarmowego.	G + 8-12

1	2	3	4
		Osiągnięcie pozostałymi siłami i środkami będącymi w garnizonie gotowości do zabezpieczenia działań rzutu bojowego i wykonania zadań mobilizacyjnych.	G + 12

Tabela 2

Czasy dyrektywne osiągnięcia gotowości bojowej zagrożenia wojennego i pełnej gotowości bojowej

Lp.	Element ugrupowania	Przedsięwzięcia	Czas realizacji w wyznaczonym rejonie lub w MSD ze stanu:		Uwagi
			StGB	PdGB	
1.	Dowództwo i kierowniczy personel pułku	Osiągnięcie gotowości do pracy na SD	G+0,40	G+0,30	na ZSD
		gotowość I zmiany bojowej	G+1,30		
		gotowość II zmiany bojowej	G+2	G+1,30	
2.	Rzut bojowy	Osiągnięcie gotowości bojowej: - nr 1 przez 1/3 sił do działań w systemie OPK;	G+2		
		- nr 1 przez pozostałe siły	G+8-12	G+1,30	
3.	I rzut naziemnego zabezpieczenia	Sformowanie czołówki naziemnego zabezpieczenia	G+3	G+0,30	Po uzupełnieniu zasadniczym
		Osiągnięcie gotowości pozostałości rzutu	G+12	G+2,30	
4.	II rzut naziemnego zabezpieczenia	Osiągnięcie gotowości przez NKLZ	G+0,30	G+0,15	Zgodnie z planem MRJ
		Osiągnięcie gotowości i wymarszu UKLZ na lotnisko zapasowe	G+2		
		Osiągnięcie gotowości przez pozostałości rzutu		N+1	

5.	Pododdziały osłony plot	Osiągnięcie gotowości przez bat. art. plot oraz pozostałe siły plot.			Zgodnie z planem MJR w MSD
----	-------------------------	--	--	--	----------------------------

Przy realizacji zadań w systemie OPK należy kierować się normami czasowymi obowiązującymi w planie OPK.

Tabela 3

Normy czasowe startów z poszczególnych stopni gotowości bojowej.

Wielkość grupy	Czas startu z gotowości bojowej / min / :					
	Nr 1		Nr 2		Nr 3	
	MiG	Lim	MiG	Lim	MiG	Lim
Załoga /para/	4	3	8	4	35	15
Klucz	5	4	12	5	35	15
Eskadra	8	5	18	8	35	15

W warunkach nocnych podane w tabeli czasy zwiększa się o 1 min, a podczas startów z obwałowań lub ukryć: dla pary - o 1 min, dla klucza - o 3 min, dla eskadry - o 5 min.

2.2. Treść i kolejność pracy dowódcy i sztabu oddziału lotniczego podczas planowania i organizacji osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej.

Planowanie procesu osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej w oddziale lotniczym rozpoczyna się z chwilą otrzymania zadania, szczegółowych wytycznych, dyrektywnych przedsięwzięć i czasów ich realizacji. Główny wysiłek sztabu oddziału lotniczego w toku planowania skupić należy na opracowaniu planu osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej. Natomiast wnoszenie poprawek do opracowanego planu przy rozwiązywaniu zadań organizacyjno-mobilizacyjnych jest czynnością doraźną.

Za terminowe opracowanie przez sztab planu OWSGB i wykonanie zawartych w nim zamierzeń odpowiada dowódca oddziału lotniczego. Organizatorem pracy przy sporządzaniu planu OWSGB jest szef sztabu oddziału. W związku z tym dowódca i szef sztabu od-

działu powinni wyróżniać się głęboką i szczegółową znajomością problematyki w zakresie osiągnięcia WSGB.

2.2.1. Analiza zadania

Dowódca pułku analizując zadanie zwraca szczególną uwagę na te elementy, które mają decydujący wpływ na osiągnięcie przez podległe siły poszczególnych stanów gotowości bojowej:

- zadania bojowe pułku podczas osiągnięcia WSGB i w poszczególnych stanach gotowości bojowej;
- możliwości wykonania zadań posiadanymi siłami i środkami w nakazanych terminach;
- liczbę i charakter mobilizowanych jednostek;
- kolejność rozwijania jednostek i osiągnięcia pełnej gotowości bojowej;
- bojowe zabezpieczenie osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej;
- formę, treść i sposób opracowania dokumentów wchodzących w skład planu OWSGB;
- formę i zakres współpracy z WKU, WSzW i organami terenowej administracji państwowej.

W wyniku analizy zadania dowódca pułku powinien zrozumieć cel doprowadzenia pułku do gotowości bojowej oraz cel tych zadań bojowych, które mają być niezwłocznie wykonane dyżurnymi i głównymi siłami pułku z chwilą otrzymania ustalonego sygnału lub wg. własnej decyzji odpowiednio do zaistniałej sytuacji. Dowódca pułku powinien także zrozumieć, wg. jakich wariantów będzie działał pułk w zależności od sytuacji i jak te działania będą zabezpieczane przez przełożonych.

W rezultacie analizy zadania dowódca określa, jakie przedsięwzięcia i w jakiej kolejności należy zrealizować, aby w sposób zorganizowany pułk osiągnął określony stan gotowości bojowej, a także dokonuje kalkulacji czasu niezbędnego do wykonania podstawowych przedsięwzięć, do których zalicza się:

- wykonanie rekonesansu lotnisk i tras przemieszczenia rzutów naziemnego zabezpieczenia;
- wykonanie rekonesansu rejonów alarmowych i dróg doprowadzających do nich oraz dróg wyprowadzających wojska z rejonów na kierunek operacyjny;
- przygotowanie danych i wykonanie obliczeń dotyczących zbiórki składu osobowego, przygotowania sprzętu lotniczego, przemieszczenia UKLZ na lotnisko zapasowe;
- ocenę sytuacji i powzięcie decyzji przez dowódcę pułku;
- opracowanie planu OWSGB i innych dokumentów dotyczących osiągnięcia gotowości bojowej;
- przedstawienie przełożonemu planu OWSGB do zatwierdzenia;
- doprowadzenie zadań do podległych pododdziałów dotyczących osiągnięcia przez nie WSGB;
- organizację szkolenia składu osobowego pułku i pododdziałów zabezpieczenia w zakresie działania na wypadek wprowadzenia w pułku WSGB.

Po analizie zadania dowódca pułku lotniczego precyzuje zamiar osiągnięcia WSGB. Równocześnie określa: kogo z oficerów pułku i w jakim zakresie można dopuścić do opracowania planu OWSGB; jakie obliczenia i dane oraz w jakim terminie są mu potrzebne do oceny sytuacji; z kim i w jakiej kolejności uzgadniać dokonywanie niezbędnych przedsięwzięć związanych z osiągnięciem gotowości bojowej przez pułk, oraz określa terminy przedstawienia instrukcji osiągnięcia gotowości bojowej przez pododdziały zabezpieczenia do zatwierdzenia.

2.2.2. Zamiar dowódcy pułku lotniczego o osiągnięciu wyższych stanów gotowości bojowej

Zamiar dowódcy pułku o OWSGB powinien być koncepcją ogólnego sposobu osiągnięcia poszczególnych stanów gotowości bojowej oraz wytyczną rozwiązania głównych problemów osiągnięcia gotowości bojowej pułku. Zamiar ten dowódca ogłasza swoim zastępcom i grupie oficerów wydzielonej ze sztabu pułku do opracowania planu OWSGB.

Treść zamiaru dowódcy pułku powinna obejmować:

- a/ ogólny charakter zadania bojowego pułku w ramach osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej, a w tym podstawowe normy czasowe;
- b/ ogólny podział sił i środków na rzuty;
- c/ ogólny sposób osiągnięcia poszczególnych stanów gotowości bojowej, w tym:
  - koncepcję organizacji systemu alarmowania i powiadamiania składu osobowego;
  - koncepcję osiągnięcia stanu PdGB;
  - koncepcję osiągnięcia stanów GBZW i PłGB;
  - rejony zbiorów kadry oraz rejony formowania rzutów naziemnego zabezpieczenia;
- d/ ogólny sposób przebazowania rzutu bojowego;
- e/ określenie ładunku bojowego;
- f/ koncepcję zabezpieczenia OWSGB;
- g/ koncepcję dowodzenia.

Bezpośrednio po ogłoszeniu zamiaru dowódca pułku udziela grupie oficerów wytycznych do przygotowania danych do decyzji i niezbędnych przy opracowaniu planu OWSGB.

Wytyczne te przykładowo mogą obejmować zadania i problemy do rozwiązania i nadzoru:

- a/ Dla szefa sztabu:
  - opracowanie szczegółowego podziału zadań i pracy przy opracowaniu dokumentacji gotowości bojowej pułku;
  - organizację i zabezpieczenie mobilizacyjnego rozwinięcia pułku;
  - podział sił i środków sztabu, bł i ul, batalionu radio-technicznego /tylko w plm/ na rzuty;
  - organizację obrony i ochrony lotnisk, dróg przemarszu, rejonów alarmowych oraz regulacji ruchu;
  - kierowanie osiągnięciem WSGB;
  - zabezpieczenie bojowe osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej;

- opracowanie i czas przedstawienia planu OWSGB do podpisu i zatwierdzenia.
- b/ Dla dowódcy batalionu zaopatrzenia:
- organizację materiałowo-technicznego zabezpieczenia OWSGB;
  - podział sił i środków batalionu zaopatrzenia na rzuty;
  - inżynierską rozbudowę lotniska stałego, zapasowego i rejonu alarmowego;
  - organizację kolumn marszowych rzutów, ich obronę i ochronę;
  - sposób przekazania lotnisk.
- c/ Dla zastępcy dowódcy pułku ds. inżyniersko-lotniczych:
- podział personelu i sprzętu na rzuty oraz wykorzystanie lotniczych środków transportowych;
  - rozśrodkowanie samolotów na lotniskach;
  - organizację inżyniersko-lotniczego zabezpieczenia OWSGB.
- d/ Dla zastępcy dowódcy pułku ds. szkolenia /ds. liniowych/:
- propozycje przebazowania rzutu bojowego w zależności od warunków atmosferycznych i pory doby;
  - wykorzystanie środków UL i zakres przygotowania lotnisk do działań w różnych warunkach atmosferycznych;
  - możliwości wprowadzenia do walki pojedynczych /grup/ samolotów z lotnisk;
  - organizację OWSGB przez rzut bojowy.
- e/ Dla starszego oficera ds. operacyjnych:
- wykonanie dokumentacji planu OWSGB;
  - zadania i wykorzystanie służb dyżurnych w czasie OWSGB;
  - organizację obrony przeciwlotniczej.
- f/ Dla szefa zabezpieczenia chemicznego:
- plan obrony przed środkami masowego rażenia.
- g/ Dla dowódcy bł i ul:
- propozycje podziału sił i środków batalionu na rzuty;
  - możliwości zabezpieczenia działań pułku siłami i środkami poszczególnych rzutów batalionu;

- propozycje wykorzystania środków łączności podczas OWSGB.

Po udzieleniu wytycznych dowódca lub szef sztabu pułku zapoznaje oficerów sztabu z planem przygotowania pułku do OWSGB i szczegółowym harmonogramem opracowania planu OWSGB. Jest to konieczne dla synchronizowania przedsięwzięć planistycznych w poszczególnych służbach.

Celowe jest, aby przygotowywanie propozycji rozwiązań głównych problemów OWSGB odbywało się pod osobistym kierownictwem szefa sztabu i było wzajemnie uzgodnione w odpowiednich służbach.

2.2.3. Podejmowanie przez dowódcę pułku lotniczego decyzji o osiaganiu wyższych stanów gotowości bojowej

Powzięcie decyzji o sposobie osiagania wyższych stanów gotowości bojowej poprzedza ocena sytuacji, którą dowódca pułku przeprowadza w następującej kolejności: nieprzyjaciel, wojska własne, teren, warunki klimatyczne, pora roku i doby, sytuacja skażeń promieniotwórczych, ekonomiczna sytuacja rejonu bazowania i socjalno-klasowy stan ludności.

a. Nieprzyjaciel.

Ocena nieprzyjaciela obejmuje ustalenie prawdopodobnego przeciwnika na kierunku działań pułku oraz charakteru jego działań bojowych w początkowym okresie, a także ich wpływu na przebieg osiagania gotowości bojowej przez pułk.

W tym celu analizuje się: zgrupowania wojsk lądowych; obecność broni jądrowej i środków jej przenoszenia; bazowanie lotnictwa przeciwnika i czas dolotu jego samolotów do rejonu działań bojowych /węzła lotniskowego/, możliwe sposoby działań lotnictwa przeciwnika w czasie pokonywania OPL i wykonywania uderzeń na obiekty, rozmieszczenie oraz możliwości środków dowodzenia i zakłóceń radioelektronicznych.

Aby skutecznie wykonać zadanie bojowe, dowódca pułku dokładnie studiuje i ocenia prawdopodobne obiekty działań, ich rozmieszczenie i możliwe zmiany dyslokacji, warunki ich rozpoznania, ochronę i obronę, miejsce rozmieszczenia środków OPL itp.

W wyniku oceny potencjalnego przeciwnika dowódca pułku powinien wyciągnąć wnioski dotyczące: ważności kierunku, rozporządzalnego czasu na przygotowanie pułku do działań bojowych w wypadku niespodziewanej napaści przeciwnika, przedsięwzięć, jakie należy zastosować w celu maksymalnego skrócenia terminów doprowadzenia pułku do pełnej gotowości bojowej, podwyższenia żywotności i utrzymania ciągłości dowodzenia, możliwych wariantów działań^{1/}.

b. Wojska własne.

Oceniając wojska własne, dowódca pułku powinien uwzględnić: wojskowe oddziały, związki taktyczne i zakłady dyslokowane na kierunku działań pułku, stan własnego pułku i pododdziałów zabezpieczenia, stan i możliwości środków dowodzenia. Celem oceny oddziałów i związków taktycznych oraz zakładów na kierunku działań pułku powinno być określenie wpływu ich działalności na osiąganie gotowości bojowej przez pułk, a w tym na: organizację służby garnizonowej, miejscową OPL, prace awaryjno-ratunkowe i ewakuację rodzin wojskowych.

Z powyższej oceny dowódca pułku wyciąga wnioski odnośnie do konieczności uzgodnienia wspólnych działań dla odparcia przeciwnika /na ziemi i w powietrzu/; wzajemnego powiadamiania i rozpoznawania oraz wzajemnej pomocy w zakresie odtworzenia gotowości bojowej i likwidacji skutków uderzeń bronią masowego rażenia.

Podczas oceny stanu i możliwości własnego pułku dowódca analizuje ukończenie, stan moralno-polityczny, stopień wykształcenia bojowego personelu latającego i pozostałego składu osobowego pułku w wypadku działań w czasie alarmu. Analizuje też stan sprzętu lotniczego, wyposażenie lotnisk i obecność na nich zapasów środków materiałowo-technicznych, sposoby i środki powiadamiania, rozmieszczenia i stan dróg dojazdu, zakwaterowanie i rozmieszczenie pododdziałów na lotnisku oraz stan pomieszczeń dla zakwaterowania kadry w wypadku konieczności jej skoszarowania.

Wnioski z oceny stanu i możliwości własnego pułku powinny dotyczyć:

T/Z zasady dowódca pułku w wytycznych otrzymuje konkretne dane wynikające z oceny nieprzyjaciela dokonanej przez wyższych przełożonych i zakres jego oceny jest minimalny, dotyczący głównie zagrożenia z powietrza oraz przez grupy dywersyjno-rozpoznawcze lotnisk, rejonów alarmowych i rzutów naziemnego zabezpieczenia w czasie marszu.

- składu bojowego niezbędnego do działań wg wariantów w różnych warunkach;
- konieczności dodatkowego wyposażenia lotnisk i punktów dowodzenia;
- dróg dojazdu do rejonów alarmowych i lotniska zapasowego oraz dróg wewnętrznych lotniska /garnizonu/;
- zakwaterowania całego stanu osobowego pułku na lotnisku stałym i części tego stanu na lotnisku zapasowym;
- rozmieszczenia środków materiałowych;
- sposobów powiadamiania i zbiórki składu osobowego pułku;
- sposobu dowodzenia pododdziałami pułku podczas OWSGB.

Ocenę pododdziałów zabezpieczenia przeprowadza się pod kątem ich możliwości zorganizowanego i terminowego osiągnięcia gotowości bojowej przez pułk.

W związku z powyższym w czasie oceny pododdziałów zabezpieczenia dowódca pułku bierze pod uwagę: stan zapasów środków materiałowo-technicznych /z uwzględnieniem norm i limitów/; sposoby ich uzupełnienia i dostawy do stoisk samolotów; możliwości zabezpieczenia działań pułku w okresie osiągnięcia WSGB z uwzględnieniem konieczności wydzielenia części personelu i pojazdów mechanicznych do I rzutu naziemnego zabezpieczenia i do wykonania przedsięwzięć mobilizacyjnych; warunki zakwaterowania, rozmieszczenie parku samochodowego i innych obiektów.

Oceniając powyższe dane, dowódca określa:

- przedsięwzięcia zmierzające do skrócenia czasu powiadamiania, zbiórki i transportu składu osobowego pułku;
- miejsca dostarczenia środków materiałowych i transportu niezbędnego do przygotowania samolotów do lotu;
- przedsięwzięcia w zakresie obrony przed bronią masowego rażenia;
- siły i środki dla wzmocnienia ochrony i obrony.

W trakcie oceny stanu i możliwości środków dowodzenia dowódca pułku bierze pod uwagę: stan ukompletowania pododdziałów personelem i środkami technicznymi; rozmieszczenie rozwiniętych środków dowodzenia; możliwości środków dowodzenia w zakresie

przekazywania, zbierania i opracowywania informacji; stanowiskowe zapasowe, reżymy pracy i terminy osiągnięcia gotowości do działań. Oceniając te elementy, dowódca pułku winien pamiętać, że osiągnięcie gotowości bojowej przez pododdziały zabezpieczenia powinno wyprzedzać działania pozostałego składu osobowego pułku.

W oparciu o ocenę powyższych danych dowódca pułku określa:

- sposoby przekazywania sygnałów lub zarządzeń osiągnięcia WSGB;
- siły, środki i sposoby powiadamiania składu osobowego pułku;
- skład dyżurnych środków dowodzenia i ich wzmocnienie podczas OWSGB;
- siły i środki wydzielone do wysłania na lotnisko rozśrodkowania i zapasowe stanowisko dowodzenia;
- przedsięwzięcia w celu zapewnienia ciągłości dowodzenia w warunkach zakłóceń spowodowanych przez przeciwnika.

c. Sytuacja skażeń promieniotwórczych, chemicznych i bakteriologicznych.

Sytuację skażeń promieniotwórczych i chemicznych ocenia się w oparciu o dane prognostyczne. Na podstawie oceny potencjalnego przeciwnika powietrznego i jego środków rakietowych oraz prawdopodobnych obiektów uderzeń jądrowych w rejonie bazowania pułku dowódca ocenia, jakie ładunki jądrowe /chemiczne/ mogą być zastosowane /moc, rodzaj wybuchu/ oraz jakiej sytuacji skażeń promieniotwórczych i chemicznych - uwzględniając panujące wiatry - należy oczekiwać na ziemi i w powietrzu. w wypadku niespodziewanej napaści przeciwnika z zastosowaniem broni masowego rażenia.

Oprócz tego, dokładnie studiuje sytuację sanitarno-epidemiologiczną w rejonie bazowania /zarażenia, okresy epidemii, sposoby przenoszenia zarazków/, przedsięwzięcia miejscowych organów służby zdrowia w walce z epidemiami oraz sposoby polepszenia sytuacji sanitarno-epidemiologicznej.

d. Teren.

Dowódca pułku powinien ocenić: wpływ ukształtowania terenu na odległość wykrywania samolotów przeciwnika i możliwość ich skrytego podejścia do obiektów działań; obecność naturalnych i sztucznych przeszkód w rejonie lotniska, które mogą mieć ujemny wpływ na czas powiadamiania i zbiórki na lotniskach i w przyległych rejonach w zależności od pory roku i warunków atmosferycznych.

W rezultacie oceny tych danych dowódca pułku określa:

- jaki wpływ wywiera teren na terminy osiągnięcia WSGB;
- jak wykorzystać właściwości terenu w czasie organizacji obrony przed bronią masowego rażenia;
- jakie problemy należy rozwiązać wspólnie z miejscowymi władzami administracyjnymi w celu zapewnienia terminowego powiadamiania i zbiórki stanu osobowego.

e. Warunki klimatyczne.

Ocenę warunków klimatycznych przeprowadza się na podstawie wyników długoletnich obserwacji. Dowódca pułku powinien dokładnie przestudiować zmiany warunków atmosferycznych zachodzących w ciągu roku /rozpoczęcie przymrozków, duże mrozy, opady atmosferyczne - głównie śniegu, możliwe zjawiska itp./.

W rezultacie tej oceny dowódca określa wpływ tych warunków na wykorzystanie sprzętu lotniczego, środków transportowych, powiadamianie i zbiórkę składu osobowego, stan dróg itp.

f. Sytuacja ekonomiczna i socjalno-klasowy stan ludności.

Sytuację ekonomiczną i socjalno-klasowy stan ludności w rejonie bazowania studiuje się w celu wykorzystania miejscowych zapasów i ludności na rzecz zachowania gotowości bojowej. Oprócz tego dokładnie analizuje się skład miejscowej ludności pod względem klasowym, jej tradycje i obyczaje, nastroje i stosunek do wojska.

Oceniając te dane, dowódca pułku określa:

- sposoby ustanowienia i utrzymywania prawidłowych stosunków z miejscową ludnością;
- przedsięwzięcia na wypadek wrogiej działalności ze strony ludności;
- przedsięwzięcia zabezpieczające niezawodne powiadomienie żołnierzy i ich bezpieczeństwo w punktach zbiórki i na trasach przemieszczenia.

W wyniku analizy zadania i oceny sytuacji dowódca podejmuje decyzję o osiągnięciu przez oddział lotniczy wyższych stanów gotowości bojowej. W swej decyzji dowódca określa:

- kolejność, sposoby i środki powiadamiania stanu osobowego;
- sposoby zbiórki i działań stanu osobowego w czasie osiągnięcia przez pułk poszczególnych stanów gotowości bojowej;
- organizację przygotowania samolotów i załóg do działań bojowych;
- kolejność i sposoby wykonania zadań bojowych wg. wariantów działań;
- sposób przebazowania na lotnisko zapasowe;
- sposoby zabezpieczenia osiągnięcia przez pułk WSGB;
- organizację dowodzenia w procesie OWSGB.

Na podstawie wcześniej otrzymanych wytycznych sztabu nadrzędnego i decyzji dowódcy sztab oddziału lotniczego przystępuje do dokładnego opracowania planu OWSGB przez pułk oraz koordynuje działania planistyczne pododdziałów zabezpieczenia.

Głównym organizatorem realizacji decyzji dowódcy pułku o OWSGB jest szef sztabu pułku, który osobiście koordynuje działalność oficerów biorących udział w opracowaniu planu osiągnięcia WSGB, a także podczas jego praktycznej realizacji po otrzymaniu określonego sygnału.

3. DOKUMENTY DOTYCZĄCE GOTOWOŚCI BOJOWEJ W ODDZIALE LOTNICZYM

Komplet dokumentów dotyczących gotowości bojowej oddziału lotniczego obejmuje:

- plan osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej oddziału lotniczego;
- instrukcje osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej poszczególnych pododdziałów;
- zeszyty alarmowe żołnierzy zawodowych;
- plan zabezpieczenia osiągnięcia WSGB przez jednostki garnizonu^{1/};
- sieciowy model osiągnięcia WSGB^{2/}. *Maximowoprow OWSGB*

3.1. Plan osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej pułku lotniczego^{3/}

Plan OWSGB składa się z części opisowej i części graficznej.

3.1.1. Część opisowa planu.

Część opisowa planu OWSGB zawiera zestaw opisów, tabel i schematów, które w swej treści wyrażają decyzję dowódcy o osiągnięciu przez pułk WSGB. Dane zawarte w tabelach są systematycznie analizowane i uaktualniane.

W skład części opisowej planu osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej wchodzi następujące rozdziały:

I. Ogólna charakterystyka stanów gotowości bojowej.

Opisuje się na podstawie odpowiednich punktów rozkazu dowódcy wojsk lotniczych nr 00125 z 25.09.79 lub wytycznych przełożonego, dostosowując do charakteru i przeznaczenia pułku oraz zadań, sposobu i czasu ich realizacji.

1/ Tylko wówczas, gdy na lotnisku bazują co najmniej dwie jednostki lotnicze, a dowódca jednej z nich jest dowódcą garnizonu.

2/ Dokument nieobowiązkowy.

3/ Strona tyłowa - patrz zał.nr 1.

II. Organizacja wewnętrznego alarmowania:

- a/ kadry zawodowej;
- b/ pododdziałów wg ustalonego systemu alarmowego.

Przedstawia się w formie schematów, tabel i opisów. Patrz zał.nr 2.

III. Sygnaly alarmowania i ostrzegania. Patrz zał.nr 3.

IV. Organizacja mobilizacyjnego rozwinięcia pułku.

1. Przewidywane skutki i wpływ oddziaływania nieprzyjaciela na organizację i przebieg mobilizacyjnego rozwinięcia pułku. Wnioski dotyczące przeciwdziałania przewidywanym zakłóceniom w planowanym przebiegu mobilizacji.
2. Charakterystyka jednostki mobilizacyjnej.
3. Zadania mobilizacyjne pułku.
4. Skład i zadania elementów bazy mobilizacyjnej.
5. Sposób działania w zakresie uzupełnienia potrzeb mobilizacyjnych żołnierzami rezerwy.
6. Kierowanie mobilizacyjnym rozwinięciem pułku.
7. Współdziałanie oddziału w realizacji zadań mobilizacyjnych.
8. Zestawienie zbiorcze potrzeb mobilizacyjnych i sposobu powołania uzupełnienia zasadniczego.
9. Skład sił i środków wydzielonych do zabezpieczenia mobilizacyjnego rozwinięcia jednostek nowo formowanych przez jednostkę mobilizującą.
10. Wykorzystanie świadczeń osobistych i rzeczowych oraz organizacja przyjęcia pojazdów samochodowych i maszyn.
11. Praca partyjno-polityczna w zakresie zabezpieczenia mobilizacyjnego rozwinięcia oddziału.
12. Rozdzielnik przydziału tabliczek i kart tożsamości oraz opasek ze znakiem Czerwonego Krzyża.

V. Harmonogram przedsięwzięć realizowanych w ramach OWSGB.

Patrz zał.nr 4.

W dokumencie tym powinny być zawarte wszystkie podstawowe przedsięwzięcia wykonywane przez pułk w poszczególnych

stanach gotowości bojowej. Harmonogram opracowuje się tak, aby umożliwiał dokładne śledzenie procesu osiągnięcia gotowości bojowej, a także zapewniał dowódcy kierowanie pododdziałami i elementami ugrupowania pułku w toku osiągnięcia poszczególnych stanów gotowości bojowej. Dlatego też zawarte w nim przedsięwzięcia powinny być uszeregowane w stosunku do czasu ich wykonywania po wprowadzeniu odpowiedniego stanu gotowości bojowej.

VI. Tabela norm czasowych osiągnięcia WSGB. Patrz zał.nr 5.

Opracowuje się jedną tabelę dla wszystkich wydzielonych rzutów i elementów zabezpieczenia /dowodzenia/.

Podczas sporządzania tabeli norm czasowych OWSGB należy brać pod uwagę:

1. W czasie planowania marszu na odległość większą niż 15 km oraz na przemieszczanie rzutów naziemnego zabezpieczenia do rejonów alarmowych przyjmuje się następujące prędkości marszu:
  - po drogach o nawierzchni utwardzonej w dzień - 30 km/godz., podczas nocy - 20 km/godz.;
  - po drogach gruntowych /polnych/ i zaśnieżonych w dzień - 20 km/godz., podczas nocy - 15 km/godz.;
  - dla sprzętu ciężkiego - zgodnie z normami określonymi w instrukcjach specjalistycznych.
2. Czas opuszczenia miejsc stałej dyslokacji w okresie zimowym /przy temp. niższej od 5⁰C/ przedłuża się: ze stanu SGB - o 20 min.; ze stanu PdGB - o 10 min.
Jednostkom parkującym pojazdy mechaniczne na otwartej przestrzeni, pod wiatami i w nieogrzewanych garażach przy temp. niższej od - 15⁰C czas opuszczenia miejsc stałej dyslokacji przedłuża się o dalsze 30 min.
3. Jednostkom opuszczającym w trybie alarmowym miejsca stałej dyslokacji, których rejon alarmowy znajdują się dalej niż 10-15 km od rejonu zakwaterowania, łączny czas osiągnięcia gotowości bojowej zagrożenia wojennego i pełnej gotowości bojowej w tych rejonach zwiększa się o czas niezbędny na pokonanie dodatkowej odległości powyżej 15 km.

4. Jednostki pozostające w podwyższonej gotowości bojowej ponad 24 godz. obowiązują normatywny czas opuszczenia miejsc stałej dyslokacji oraz osiągnięcie GBZW i PŁGB w wyznaczonych rejonach /obiektach/ jak ze stałej gotowości bojowej.

VII. Ogólny podział sił i środków do wykonania zadań. Patrz zał.nr 6.

W tabeli.wyszczególnia się siły i środki wydzielane do:

- rzutu bojowego;
- zabezpieczenia osiągnięcia gotowości bojowej przez rzut bojowy;
- rzutów naziemnego zabezpieczenia;
- rozśrodkowania baz i składów /podjęcie zapasów/;
- prowadzenia mobilizacji.

Powyższy podział dostosowany jest ściśle do specyfiki pułku.

VIII. Organizacja dowodzenia:

- w miejscu stałej dyslokacji;
- w czasie przegrupowania do rejonu alarmowego i rozśrodkowania na lotnisko zapasowe;
- w rejonie alarmowym i na lotnisku zapasowym.

IX. Organizacja regulacji ruchu. Patrz zał. nr 7.

X. Organizacja zabezpieczenia bojowego procesu OWSGB. Patrz zał. nr 8.

Zabezpieczenie bojowe procesu OWSGB organizuje się:

- a/ w miejscu stałej dyslokacji;
- b/ na czas przegrupowania do rejonów alarmowych i na lotnisko zapasowe;
- c/ w rejonach alarmowych i na lotnisku zapasowym. Zabezpieczenie bojowe powinno obejmować wszystkie jego rodzaje. Obowiązują w tym względzie postanowienia "Regulaminu służby sztabów w polu". W tabeli nie należy powtarzać zapisu regulaminu, lecz ujmować w poszczególnych rodzajach zabezpieczenia zagadnienia posiadające dla pułku praktyczne znaczenie w ramach osiągnięcia WSGB.

XI. Normy i urzutowanie podstawowych zapasów amunicji i środków materiałowych. Patrz zał. nr 9.

XII. Plan ewakuacji zapasów materiałowych pododdziałów i magazynów stałych.

XIII. Dokumenty łączności.

Dokumenty łączności opracowuje się w formie oddzielnego zbioru dokumentów stanowiących załącznik do planu OWSGB. Załącznik ten obejmuje:

1. Schemat łączności radioliniowej i przewodowej /opracowany na mapie w skali 1 : 50 000/.
2. Tabelę kryptonimów i adresów radiowych oraz sygnałów rozpoznawczych osób funkcyjnych.
3. Wykaz łączy telekomunikacyjnych zestawionych przez resort łączności.
4. Schemat łączności radiowej.
5. Tabelę danych dla sieci radiowej.
6. Tabelę danych radioliniowych.
7. Plan wymiany przesyłek pocztowych.
8. Rozliczenie sił i środków łączności.

XIV. Terminy składania meldunków.

3.1.2. Część graficzna planu.

Graficzną część planu OWSGB opracowuje się na mapach 1 : 200 000, 1 : 50 000 /1 : 25 000/ lub na szkicu. Na mapie 1 : 200 000 wrysowuje się:

- a/ miejsce /lotnisko/ stałej dyslokacji i lotnisko zapasowe pułku;
- b/ zapasowe rejony alarmowe z ogólnym rozmieszczeniem pododdziałów;
- c/ drogi marszu do rejonów alarmowych i na lotnisko zapasowe;
- d/ oś trasy i profil lotu oraz kolejność przebazowania rzutu powietrznego w czasie rozśrodkowania;
- e/ posterunki regulacji ruchu;

- f/ ubezpieczenie bojowe rejonów alarmowych i lotniska zapasowego oraz elementy RUL;
- g/ schemat ugrupowania rzutu bojowego i marszowego rzutów naziemnych;
- h/ organizację wyprowadzenia dowództwa i pododdziałów do zapasowych rejonów alarmowych - na planie miasta /szkicu/ naklejonym na mapę, na który wrysowuje się:
  - rozmieszczenie dowództwa i pododdziałów w miejscu stałej dyslokacji;
  - rozmieszczenie dowództwa i pododdziałów na punktach zbiórki;
  - bramy wyjazdu z miejsca stałej dyslokacji;
  - wewnętrzne posterunki regulacji ruchu;
  - miejsce pracy zespołu kierowania mobilizacyjnym rozwinięciem pułku.

Na odrębnej mapie /1 : 50 000/ wrysowuje się zasadniczy rejon alarmowy. Mapę przechowuje się wg odrębnych ustaleń. Na oddzielnym schemacie opracowuje się koncepcję mobilizacyjnego rozwinięcia pułku.

3.2. Instrukcja osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej pododdziału.

Instrukcje OWSGB w pododdziałach opracowują dowódcy pododdziałów na podstawie planu OWSGB pułku i wytycznych dowódcy pułku. Instrukcja jest tajna, podpisują ją szef sztabu i dowódca pododdziału, a zatwierdza dowódca pułku. Instrukcja OWSGB pododdziału zawiera:

- a/ ogólną charakterystykę stanów gotowości bojowej;
- b/ zadania do wykonania w zakresie utrzymywania StGB oraz po wprowadzeniu WSGB na rzecz pułku i innych jednostek;
- c/ harmonogram czynności realizowanych w ramach osiągnięcia WSGB;
- d/ tabelę norm czasowych;
- e/ zabezpieczenie procesu osiągnięcia WSGB;
- f/ organizację przyjęcia uzupełnień z rezerwy;
- g/ organizację łączności;

- h/ sygnały alarmowania i ostrzegania;
- i/ sygnały dowodzenia na okres przemieszczania do rejonów alarmowych;
- j/ meldunki o osiągnięciu określonego stanu gotowości bojowej;
- k/ wykaz dokumentów niejawnych zabieranych na alarm;
- l/ wykaz wyposażenia indywidualnego zabieranego na alarm;
- ł/ wyciąg z tabeli sygnałów rozpoznawczych osób funkcyjnych;
- m/ notatki.

3.3. Osobiste dokumenty żołnierzy zawodowych dotyczące gotowości bojowej.

Żołnierzy zawodowych oddziału lotniczego obowiązuje prowadzenie zeszytów alarmowych, a zawarta w nich treść zależy od zajmowanego stanowiska służbowego.

Zeszyt alarmowy szefa służby zawiera:

- a/ ogólną charakterystykę stanów gotowości bojowej;
- b/ mapę i zadania szefa służby podczas osiągnięcia WSGB;
- c/ zadania podległych oficerów w zakresie utrzymywania stanu stałej gotowości bojowej oraz kierowania procesem osiągnięcia WSGB przez podległe pododdziały;
- d/ wykaz stanu osobowego kadry i żołnierzy służby zasadniczej z przydziałem do zespołów i rzutów na czas osiągnięcia WSGB;
- e/ harmonogram czynności realizowanych w procesie osiągnięcia WSGB;
- f/ obowiązujące sygnały alarmowe;
- g/ sygnały alarmowania i ostrzegania;
- h/ tabelę kryptonimów tajnego dowodzenia;
- i/ tabelę sygnałów rozpoznawczych osób funkcyjnych;
- j/ ważniejsze telefony;
- k/ wykaz zabieranych na alarm dokumentów niejawnych;
- l/ szkic rozmieszczenia elementów i punktów dowodzenia w rejonach alarmowych;
- ł/ przydział środków transportowych i łączności;
- m/ wykaz wyposażenia indywidualnego zabieranego na alarm;
- n/ terminy składowania meldunków i sprawozdań;

o/ dodatkowe dane wynikające ze specyfiki stanowiska służbowego i zadań;

p/ notatki z odpraw /szkoleń/ z zakresu gotowości bojowej.

Zeszyt alarmowy szefa służby jest dokumentem tajnym, sporządza go szef służby, a zatwierdza dowódca oddziału lotniczego.

3.4. Plan zabezpieczenia osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej przez jednostki garnizonu lotniczego

Plan taki opracowuje się wówczas, gdy na terenie garnizonu bazują co najmniej dwie jednostki. Plan podpisuje dowódca garnizonu, a zatwierdza dowódca wojsk lotniczych

Plan zabezpieczenia osiągnięcia WSGB przez jednostki garnizonu składa się z części graficznej i części opisowej.

Graficzną część planu opracowuje się na mapie 1 : 25 000 lub na planie miasta. W części tej ujmuje się:

- a/ miejsca stałej dyslokacji jednostek garnizonu i drogi wyprowadzającej z garnizonu;
- b/ organizację regulacji ruchu w garnizonie i służby porządkowo-ochronnej;
- c/ rozmieszczenie miejskich punktów zbiórki i pośrednich punktów zbiórki oraz sił i środków zabezpieczenia procesu mobilizacyjnego rozwinięcia jednostek garnizonu;
- d/ rozmieszczenie jednostek typu stacjonarnego pozostających w garnizonie i przewidywanych do formowania w czasie wojny.

Opisowa część planu zabezpieczenia OWSGB przez jednostki garnizonu obejmuje:

1. Ogólne zadania dotyczące zabezpieczenia osiągnięcia WSGB przez jednostki garnizonu, do których zalicza się:

a/ organizacja garnizonowego ośrodka alarmowania;

b/ organizacja służb garnizonowych w poszczególnych stanach gotowości bojowej;

- c/ organizacja i zabezpieczenie przebywania żołnierzy młodego rocznika w jednostkach garnizonu oraz rozdysponowanie ich zgodnie z ustalonym rozdzielnikiem;
  - d/ kierowanie wyprowadzeniem wojsk z garnizonu /współdziałanie z organami MO/;
  - e/ wykorzystanie obiektów wojskowych;
  - f/ ochrona obiektów, osób i mienia pozostawionego przez jednostki wojskowe garnizonu;
  - g/ przyjęcie nadwyżek uzbrojenia, amunicji i innego mienia;
  - h/ zabezpieczenie tajnych dokumentów i wydawnictw;
  - i/ opieka nad pozostającymi rodzinami żołnierzy zawodowych;
  - j/ zaopatrzenie jednostek i rodzin w produkty żywnościowe, wodę itp. oraz pomoc medyczna;
  - k/ inne zagadnienia wynikające ze specyfiki jednostki.
2. Plan zabezpieczenia porządku i dyscypliny w garnizonie.
  3. Plan zaopatrzenia jednostek garnizonu w produkty żywnościowe, wodę, energię elektryczną oraz zabezpieczenia medyczno-sanitarnego.
  4. Plan zabezpieczenia świadczeń osobowych i materiałowych na rzecz innych jednostek podległych dowódcy garnizonu.
  5. Plan ochrony garnizonowych obiektów wojskowych oraz mostów i obiektów cywilnych o szczególnym znaczeniu w garnizonie.
- 3.5. Sieciowy model osiągania wyższych stanów gotowości bojowej.

W dokumentacji gotowości bojowej oddziału lotniczego sieciowy model CWSGB jest dokumentem pomocniczym. Z uwagi jednak na praktyczne znaczenie modelu podczas kierowania procesem OWSGB /szczególnie pełnej gotowości bojowej/ w skrypcie przedstawia się ogólne wnioski z niego wynikające i dotyczące jego wykorzystania.

Przykładowy sieciowy model dla wariantu osiągania przez plmb pełnej gotowości bojowej ze stanu stałej gotowości bojowej z uwzględnieniem wykonania przebazowania na lotnisko zapasowe przedstawiono w załączniku nr 14.^{1/}

^{1/}Wykaz czynności do sieciowego modelu - patrz zał.nr 13.

Osiągnięcie pełnej gotowości bojowej przez pułk jest zadaniem skomplikowanym. Zawiera ono bowiem szereg przedsięwzięć i czynności wykonywanych przez różne pododdziały /elementy ugrupowania/ w różnych miejscach i czasach, co wymaga zgrania tych pododdziałów i skoncentrowania ich wysiłku na wykonaniu końcowego zamierzenia.

Sieciowy model osiągnięcia PłGB przez plmb może być opracowany na podstawie modeli sieciowych pododdziałów lub też niezależnie od nich. Jego opracowanie rozpoczyna się od wybrania i zestawienia poszczególnych czynności oraz ustalenia czasu ich trwania, przy czym ilość czynności /stopień szczegółowości modelu/ może być różna i zależy od koncepcji praktycznego wykorzystania modelu^{1/}. Następnie sporządza się model sieciowy z zachowaniem kolejności występowania poszczególnych zdarzeń wraz z uwzględnieniem ich wzajemnych powiązań i współzależności, a także wykonuje się niezbędne obliczenia zapasów czasu.

Najistotniejszą sprawą jest ustalenie ścieżki /ścieżek/ krytycznej i opracowanie wniosków do praktycznego wykorzystania modelu sieciowego.

Prezentowany w skrypcie model sieciowy został przystosowany do takich właśnie potrzeb i dlatego w niektórych przypadkach jego budowa odbiega nieznacznie od ogólnie przyjętych zasad.

W modelu sieciowym zwrócono szczególną uwagę na te pododdziały i elementy ugrupowania bojowego pułku, dla których normy czasowe są ustalone z góry i muszą być wykonane niezależnie od realizacji całego zamierzenia. Dotyczy to:

- sił dyżurnych pułku i pododdziałów lotniczych;
- pododdziałów lotniczo-technicznych;
- czołówki i I rzutu naziemnego;
- baterii artylerii przeciwlotniczej;
- stanowiska dowodzenia i zapasowego stanowiska dowodzenia pułku;
- komendy lotniska zapasowego /NKLZ i UKLZ/.

---

^{1/} Sieciowy model osiągnięcia PłGB oprócz opracowania na schemacie można przenieść na tablicę i zastosować sygnalizację elektroświatlną i dźwiękową.

Czas realizowania przedsięwzięć przez pododdziały i elementy ugrupowania bojowego nie jest zaliczany do ogólnego czasu osiągnięcia przez pułk pełnej gotowości bojowej. Pododdziały pułku po osiągnięciu pełnej gotowości bojowej wykonują postawione przed nimi zadania. Osiągnięcie gotowości bojowej przez ostatni z elementów jest równoznaczne z osiągnięciem pełnej gotowości bojowej przez pułk. Oznacza to zakończenie prac nad sporządzeniem tej części modelu. Z tego też względu w załączonym modelu sieciowym, oprócz ścieżki krytycznej całego układu, istnieje kilka innych ścieżek dla tych elementów, które posiadają zawczasu ustalone normy czasowe. Jest to spowodowane tym, że niektóre czynności, mimo iż muszą być wykonane w nakazanych czasach, nie mają jednak wpływu na proces mobilizacji. Wskazują one tylko na gotowość poszczególnych elementów i pododdziałów do wykonania nakazanych zadań. Odnosi się to także do całego pułku lotniczego, który jest w stanie wykonywać przewidywane dla niego zadania, ale tylko wtedy, kiedy jest w stałym rejonie bazowania /lotnisko stałe, zapasowe lub DOL/. Natomiast do przebazowania na lotnisko położone w rejonie wyjściowym do operacji dysponuje początkowo tylko niektórymi elementami pierwszego rzutu. Całym I rzutem naziemnego zabezpieczenia może dysponować dopiero po zakończeniu mobilizacji w trybie alarmowym. Dlatego też wymienione wyżej elementy ugrupowania pułku lotniczego nie dysponują rezerwami czasowymi, które mogłyby posiadać, gdyby to dotyczyło ostatniego zdarzenia modelu sieci, jakim jest zakończenie mobilizacji, tj. przejście zmobilizowanych sił i środków przez poszczególne pododdziały.

Inaczej można rozpatrywać ten sam model w sytuacji, gdy pułk nie otrzyma sygnałów na wymarsz /przelot/ niektórych elementów /np. I rzutu naziemnego zabezpieczenia/ do chwili zakończenia pełnej mobilizacji. Powstaną wówczas duże rezerwy czasowe, co wykazuje druga część prezentowanego wariantu modelu. Jednakże rezerwy te dla niektórych elementów są rezerwami pozornymi. Wynika to z faktu, że przede wszystkim eskadry lotnicze muszą osiągnąć gotowość do działań oraz lotnisko zapasowe musi być gotowe do przyjęcia rzutu bojowego mimo, że nie będzie on tam kierowany do czasu przeprowadzenia mobilizacji. Podobnie bateria artylerii plot może nie być wykorzystana, ale musi być jednak w gotowości do działań.

Pozorne rezerwy czasowe posiadają także batalion zaopatrzenia oraz batalion łączności i ubezpieczenia lotów. Siły ich bowiem używane są do pełnienia dyżurów bojowych i obsługi lotów bojowych w systemie OPK. Z modelu sieciowego wynika również, że wszystkie podstawowe przedsięwzięcia wchodzące w zakres gotowości alarmowej pułku lotniczego powinny być realizowane w ciągu około dwóch godzin. Tylko wówczas pułk jest w stanie osiągnąć w nakazanym czasie gotowość alarmową, a po przeprowadzeniu mobilizacji - pełną gotowość bojową.

4. WŁAŚCIWOŚCI SZKOLENIA I KONTROLI W ZAKRESIE GOTOWOŚCI BOJOWEJ W ODDZIALE LOTNICZYM

4.1. Cele szkolenia z gotowości bojowej

Podstawowymi celami szkolenia z gotowości bojowej w oddziale lotniczym mogą być:

- a. Nauczyć i systematycznie doskonalić pojedynczych żołnierzy, zespoły, pododdziały, elementy ugrupowania bojowego w wykonywaniu przewidzianych dla nich zadań w zakresie utrzymywania stałej gotowości bojowej i osiągnięcia jej wyższych stanów.
- b. Nauczyć i systematycznie doskonalić DSO i służby dyżurne w wykonywaniu czynności związanych z uruchomieniem procesu OWSGB i kierowaniem początkowym jego etapem.
- c. Doskonalić organizację osiągnięcia WSGB.
- d. Doskonalić organizację i wyposażenie techniczne systemu alarmowania.
- e. Sprawdzić realność planowania oraz stopień przygotowania pojedynczych żołnierzy, zespołów, pododdziałów, elementów ugrupowania bojowego i oddziału do wykonywania przewidzianych dla nich zadań w zakresie utrzymania stałej gotowości bojowej i osiągnięcia jej wyższych stanów.
- f. Sprawdzić utrzymanie norm ilościowych i jakościowych techniki bojowej, uzbrojenia i środków materiałowych oraz ich gotowości do działania /podjęcia, użycia/.

4.2. Zasady szkolenia z gotowości bojowej

W celu zapewnienia właściwej organizacji szkolenia i osiągnięcia wyższego postępu w doskonaleniu gotowości bojowej dowódca oddziału lotniczego wyznacza w każdym miesiącu jeden dzień określany mianem dnia gotowości bojowej. Przeznacza się go na szkolenie teoretyczne oraz przećwiczenie praktycznych czynności żołnierzy, pododdziałów, służb dyżurnych, elementów ugrupowania bojowego, oddziału oraz na treningi z OPL i OPEMR.

Organizator szkolenia opracowuje plan organizacji dnia szkolenia z gotowości bojowej /patrz zał.nr 10/.

W szkoleniu z gotowości bojowej zaleca się sprawdzenie gotowości bojowej wybranego pododdziału lub elementu ugrupowania bojowego na podstawie oddzielnie opracowanego planu kontroli. Kontrolę należy prowadzić z zaskoczenia o różnej porze doby i tak, aby uzyskać możliwie obiektywny obraz stanu gotowości bojowej.

4.3. Rodzaje i formy szkolenia z gotowości bojowej

Dla realizacji celów szkolenia z gotowości bojowej w wojskach lotniczych stosuje się trzy rodzaje szkolenia:

1. Szkolenie podstawowe - prowadzi się w okresie wcielenia i podstawowego szkolenia młodego rocznika przy zastosowaniu następujących form: wykład, repetycje, pokaz, trening, musztra bojowa, sprawdzian.
2. Szkolenie doskonalące - prowadzi się cyklicznie z całym stanem osobowym oddziału, zgodnie z rocznym planem szkolenia w dniach gotowości bojowej przy zastosowaniu form jak w szkoleniu podstawowym oraz zajęć zgrywających i ćwiczeń mobilizacyjno-taktycznych, a dla kadry lub części kadry stosuje się również: informacje sztabowe, samokształcenie, rozgrywki /gry decyzyjne/, treningi sztabowe i inne.
3. Szkolenie uzupełniające /doraźne/ - prowadzi się z kadrą i żołnierzami służby zasadniczej w ciągu całego roku szkoleniowego stosownie do potrzeb. Celem szkolenia jest przyspieszenie ustaleń i zapoznanie z wprowadzonymi zmianami w dokumentach gotowości bojowej, zawsze przed wyjściem oddziału /zasadniczego jego elementu ugrupowania bojowego/ z miejsca stałej dyslokacji, a także w miejscu czasowego pobytu oraz po powrocie oddziału do macierzystego garnizonu. W szkoleniu tym, w zależności od potrzeb, stosuje się formy takie jak w szkoleniu doskonalącym.

Głównym realizatorem szkolenia z gotowości bojowej w oddziale lotniczym jest dowództwo i sztab oddziału. Tylko w niektórych złożonych formach szkolenia, jak sprawdziany, kontrole, ćwiczenia mobilizacyjno-taktyczne itp., biorą udział wyższe szczeble dowodzenia.

4.4. Właściwości kontroli gotowości bojowej

Kontrolę gotowości bojowej w odniesieniu do całości oddziału lotniczego zarządzają lub przeprowadzają przełożeni dowódcy oddziału do najwyższych szczebli dowodzenia włącznie. Natomiast w odniesieniu do pododdziałów oraz wybranych elementów ugrupowania bojowego przeprowadza dowódca oddziału lub wyższy przełożony. Stąd należy rozróżniać kontrole zewnętrzne i wewnętrzne, jednakże ich właściwości powinny być zbliżone, a różnice polegać tylko na zakresie kontrolowanych zagadnień.

Roczne plany kontroli gotowości bojowej i mobilizacyjnej opracowują sztaby oddziałów, związków taktycznych, rodzajów sił zbrojnych. Ujmuje się w nich wszystkie przedsięwzięcia sprawdzające i kontrolne z zakresu gotowości bojowej i mobilizacyjnej realizowane przez dany szczebel dowodzenia. Jeden egzemplarz przesyła się do dowództwa szczebla nadrzędnego. Wzór rocznego planu kontroli gotowości bojowej w oddziale lotniczym przedstawia zał.nr 11.

Na szczeblu oddziału kontrole problemowe o charakterze jawnym realizowane przez dowództwo oddziału ujmuje się w miesięcznych planach zasadniczych przedsięwzięć.

Kontrola gotowości bojowej obejmuje następujące zagadnienia:

- utrzymywanie stanu stałej gotowości bojowej;
- osiąganie wyższych stanów gotowości bojowej;
- zdolność oddziału /pododdziału/ do wykonywania zadań bojowych;
- stan ukompletowania ludzi, uzbrojenia i środków transportowych.

W zależności od szczebla organizującego kontrolę oraz od zakładanych celów w zakres kontroli mogą wchodzić wszystkie lub tylko niektóre wyżej wymienione zagadnienia.

Podstawowym celem kontroli gotowości bojowej jest określenie stopnia przygotowania oddziału /pododdziału/ do wykonania zasadniczych zadań związanych z osiąganiem WSGP, a wynikających z jego przeznaczenia i specyfiki.

Każda kontrola gotowości bojowej niezależnie od tego, kto ją zarządza i przeprowadza, powinna charakteryzować się skutecz-

nością polegającą na:

- jednoznacznym precyzowaniu celów poszczególnych przedsięwzięć kontrolnych, ukierunkowaniu ich przede wszystkim na sprawdzenie stopnia realizacji zadań określonych planem /instrukcją/ OWSGB;
- określeniu realnych terminów oraz wydzieleniu odpowiednich sił i środków niezbędnych do przeprowadzenia kontroli ze szczególnym uwzględnieniem wnikliwego doboru i wszechstronnego przygotowania ich uczestników;
- wzorowej organizacji, sprawności i wnikliwości przebiegu poszczególnych przedsięwzięć kontrolnych oraz wysokiej wymagalności w prowadzeniu kontroli.

Do osiągnięcia podstawowego celu i zapewnienia skuteczności kontroli gotowości bojowej oddziału /pododdziału/ niezbędne są:

- opracowanie planu przeprowadzenia kontroli;
- właściwy przebieg kontroli;
- omówienie i podsumowanie wyników kontroli;
- wykonanie zaleceń pokontrolnych.

4.4.1. Opracowanie planu przeprowadzenia kontroli gotowości bojowej.

Przed przystąpieniem do opracowania planu przeprowadzenia kontroli należy zgromadzić odpowiednie informacje o kontrolowanym oddziale /pododdziale/, dotyczące:

- zadań zawartych w dokumentach rozkazodawczych, normatywnych, planistycznych itd.;
- danych ujętych w meldunkach i sprawozdaniach;
- zaleceń z poprzednich kontroli.

Na podstawie zebranych informacji osoba zarządzająca kontrolą ukierunkowuje ją pod względem obiektu, celu, zadań, zakresu i trybu przeprowadzenia. Następnie wydaje odpowiednie wytyczne dla zespołu kontrolnego. W wytycznych precyzuje się:

- cel ogólny, cele szczegółowe i zadania kontroli;

- metodę, miejsce i czas przeprowadzenia kontroli;
- zagadnienia podlegające kontroli oraz jej zakres przedmiotowy;
- skład komisji oraz środki niezbędne do przeprowadzenia kontroli;
- termin, miejsce i sposób omówienia wyników kontroli;
- inne zagadnienia dotyczące organizacji i przebiegu kontroli.

4.4.2. Przebieg kontroli gotowości bojowej

Ze względu na wysoką rangę gotowości bojowej oddziałów /pododdziałów/ w systemie obrony kraju kontrole gotowości bojowej powinny przebiegać w warunkach maksymalnie zbliżonych do rzeczywistych, a więc na odpowiednim tle operacyjno-taktycznym i w połączeniu ze szkoleniami taktycznymi oraz taktyczno-bojowymi. Przed rozpoczęciem kontroli gotowości bojowej z wyjątkiem kontroli rozpoczynającej się od alarmu dowódcę /oddziału/ pododdziału zapoznaje się z planem kontroli w zakresie niezbędnym dla sprawnej realizacji przedsięwzięć.

Wzór planu przeprowadzenia kontroli gotowości bojowej przedstawia zał.nr 12.

Działalność kontrolną powinna cechować:

- a. Wnikliwa obserwacja sięgająca w głąb całokształtu życia i warunków działania pododdziału /elementu ugrupowania/ w celu obiektywnego zobrazowania faktycznego stanu w dziedzinach stanowiących treść działania pododdziału /elementu ugrupowania/ podczas osiągnięcia WSGB.
- b. Dokładna rejestracja wszystkich pozytywnych i negatywnych faktów i zjawisk stanowiących podstawowy materiał do szczegółowych analiz.
- c. Głęboka analiza zarejestrowanych faktów, zjawisk i trendów zwłaszcza z punktu widzenia zgodności stwierdzonego stanu z obowiązującymi normami planu /instrukcji/ OWSGB.
- d. Twórcza synteza polegająca na logicznym powiązaniu zarejestrowanych faktów, stanów, zjawisk i zdarzeń w łańcuchach przyczynowo-skutkowy oraz jego wnikliwa ocena w celu określenia niezbędnych przedsięwzięć organizacyjno-szkoleniowych.

4.4.3. Zakończenie kontroli gotowości bojowej

Po zrealizowaniu przedsięwzięć wynikających z planu kontroli zespół kontrolny opracowuje wyniki i sporządza kartę oceny gotowości bojowej wpisując w niej tylko kontrolowane pododdziały i przedmioty.

Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowuje się w książce kontroli wewnętrznych prowadzonej na szczeblu oddziału /samodzielnego pododdziału/. Karty oceny gotowości bojowej przechowuje się w kancelariach w oddzielnych teczkach przedmiotowych.

Podczas omówienia i podsumowania kontroli uwzględnia się w szczególności:

- stwierdzony stan w poszczególnych dziedzinach /fazach/ działania z wyeksponowaniem elementów zdecydowanie pozytywnych i negatywnych, oceny za sprawdzone elementy oraz kierunki i sposoby eliminowania nieprawidłowości;
- skuteczność oddziaływania dowództwa kontrolowanego oddziału /pododdziału/ na działalność podległych ogniw oraz wykonywanie podstawowych zadań;
- końcowe wnioski wraz z końcową ogólną oceną za gotowość bojową oddziału /pododdziału/;
- zalecenia dotyczące usunięcia stwierdzonych niedociągnięć.

5. OSIĄGANIE WYŻSZYCH STANÓW GOTOWOŚCI BOJOWEJ W PUŁKU LOTNICZYM

5.1. Właściwości pracy stanowiska dowodzenia pułku podczas osiągnięcia przez pułk wyższych stanów gotowości bojowej

Sygnały o wprowadzeniu wyższych stanów gotowości bojowej przekazywane są przez dyżurną służbę operacyjną, poczynając od Sztabu Generalnego, a kończąc na samodzielnym pododdziale. DSO posiadają tablice sygnałowe umożliwiające wprowadzenie WSGB lub prowadzenie treningów alarmowania.

Po otrzymaniu sygnału i zrozumieniu jego treści dyżurny służby operacyjnej pułku za pomocą odpowiedniego hasła alarmuje zainteresowane pododdziały lub cały pułk o wprowadzeniu określonego stanu gotowości bojowej. Do tego celu wykorzystuje urządzenia telefoniczne, gońców i umówione sygnały dźwiękowe.

Dla zapewnienia sprawnego i szybkiego alarmowania dyżurny służby operacyjnej posiada odpowiedni plan alarmowania. W planie tym w odpowiedniej kolejności ujęte są: podległe służby dyżurne pododdziałów, osoby funkcyjne oraz część kadry rozpoczynająca łańcuszkowy system alarmowania stanu osobowego poszczególnych elementów ugrupowania pułku.

Sposób i kolejność alarmowania składu osobowego pułku lotniczego obrazuje załącznik nr 2.

W pierwszej kolejności na stanowisko dowodzenia pułku przybywa grupa kierowniczej kadry pułku, która do czasu przybycia dowódcy kieruje procesem osiągnięcia przez pułk zarządzonego stanu gotowości bojowej. W skład tej grupy mogą wchodzić wyznaczeni oficerowie z kierowniczego personelu latającego, sztabu, służby inżynieryjno-lotniczej pułku, batalionu zaopatrzenia, batalionu łączności i ubezpieczenia lotów oraz batalionu radiotechnicznego /tylko w pułkach lotnictwa myśliwskiego/.

Grupa ta w swej działalności wykorzystuje znajdujące się na stanowisku dowodzenia:

- harmonogram osiągnięcia WSGB, w którym oprócz norm czasowych jest miejsce na wpisywanie faktycznych czasów realizacji przedsięwzięć;

- stan sił i środków z jednoczesnym podziałem na poszczególne rzuty;
- tablicę działań bojowych;
- sieciowy model osiągnięcia WSGB.

Dowódca pułku z chwilą przybycia na SD, w zależności od zarządzonego stanu gotowości bojowej, decyduje o dalszej działalności stanowiska dowodzenia. W swej decyzji dowódca kieruje się przede wszystkim ustaleniami zawartymi w planie osiągnięcia WSGB oraz danymi zobrazowanymi na odpowiednich planszach.

Podstawowymi zadaniami dla obsady stanowiska dowodzenia szczególnie w początkowym okresie oraz w toku całego procesu osiągnięcia przez pułk zarządzonego wyższego stanu gotowości bojowej są:

- dokładne zrozumienie treści sygnału i dopilnowanie, aby wszystkie wynikające stąd polecenia docierały do zainteresowanych pododdziałów, rzutów i innych elementów ugrupowania pułku;
- nadzorowanie nad właściwą i terminową realizacją zaplanowanych przedsięwzięć;
- dokonywanie doraźnych zmian w przypadku zakłóceń przebiegu procesu osiągnięcia gotowości bojowej;
- uaktualnienie planu osiągnięcia WSGB;
- przestrzeganie określonych sygnałem ograniczeń, a tam gdzie to możliwe zachowanie maskowania realizacji przedsięwzięć;
- wydawanie odpowiednich poleceń i udzielenie niezbędnych wytycznych wynikających z aktualnej sytuacji nie przewidzianej w planie osiągnięcia WSGB;
- sprawne przyjmowanie meldunków o przebiegu procesu osiągnięcia gotowości bojowej oraz przekazywanie meldunków do nadrzędnego stanowiska dowodzenia;
- kontrola i pomoc w zakresie terminowego i jakościowego wykonania przedsięwzięć przewidzianych w planie osiągnięcia WSGB, a także poleceń SD wydawanych doraźnie.

5.2. Osiągnięcie gotowości bojowej nr 1 przez rzut bojowy

Na sposób osiągnięcia przez rzut bojowy gotowości do działań bojowych bezpośrednio wpływają następujące czynniki:

- ustalenia dyrektywne dowódcy wojsk lotniczych dotyczące ilości sił i czasu osiągnięcia gotowości bojowej nr 1, 2 i 3 odpowiednio do rodzajów lotnictwa oraz specyfiki określonych oddziałów lotniczych;
- przewidywane zadania oddziału lotniczego w poszczególnych stacjach gotowości bojowej;
- warunki bazowania oddziału lotniczego;
- typy samolotów będące w uzbrojeniu oddziału;
- pora doby oraz bieżąca działalność oddziału lotniczego w chwili zarządzania wyższego stanu gotowości bojowej.

Powyższe czynniki są uwzględniane nie tylko w planie OWSGB, ale także obligują pułk do realizacji szeregu przedsięwzięć już w stanie stałej gotowości bojowej. Stąd w toku codziennej działalności pułku lotniczego są realizowane następujące podstawowe przedsięwzięcia:

- rozliczanie w pododdziałach ludzi i sprzętu bojowego i uaktualnianie składu ugrupowania rzutu bojowego wraz z indywidualnym przydziałem numerów samolotów dla załóg na następną dobę;
- ciągle odzwierciedlanie na tablicy działań bojowych aktualnego poziomu wyszkolenia bojowego personelu latającego;
- przechowywanie w miejscach pracy osobistego wyposażenia alarmowego personelu latającego i technicznego;
- na SD pułku uaktualnia i przechowuje się wkładki do nakolanników typu "A" oraz inne dokumenty zawierające niezbędne dane do lotu;
- w eskadrach prowadzi się /zgodnie z planem/ szkolenie z zakresu osiągnięcia WSGB, uaktualnia się instrukcje OWSGB.

Z chwilą otrzymania przez DSO pułku sygnału na wprowadzenie wyższego stanu gotowości bojowej służba ta uruchamia system alarmowania stanu osobowego pułku.

Personel latający i techniczny poszczególnych eskadr powiadamiany jest na ogólnych zasadach powiadamiania kadry pułku za

pomocą łączności telefonicznej przy wykorzystaniu urządzenia TESA uruchamianej przez DSO. System ten jest dublowany systemem powiadamiania przez gońców wysyłanych centralnie przez DSO lub oficera dyżurnego pułku do rejonu zakwaterowania kadry. Niezależnie od centralnego alarmowania kadry w każdej eskadrze

istnieje system wewnętrzny /tzw. łańcuszkowy/ polegający na wzajemnym powiadamianiu, w którym ogniwem początkowym jest kadra posiadająca telefony podłączone do urządzenia TESA.

Personel latający i techniczny zbiera się na wyznaczonym miejscu, skąd podstawione środki transportu przewożą go do rejonów pododdziałów. Następnie po pobraniu osobistego wyposażenia alarmowego udaje się w rejon rozśrodkowania samolotów i wraz z żołnierzami służby zasadniczej przy użyciu środków MTZ przystępuje do rozśrodkowania oraz przygotowania samolotów do wylotu bojowego. W tym czasie istotną staje się operatywność i kolejność przygotowywania samolotów oraz właściwe przygotowanie załóg do wylotu zgodnie z instrukcjami OWSGB eskadr. Te wymagania zapewnia rzeczowy nadzór zastępców dowódców eskadr i pełne zaangażowanie szefów służb eskadr. Zastępcy dowódców eskadr ds. liniowych zapoznają personel latający z danymi do lotu, tj. sygnałami rozpoznawczymi, ciśnieniem barometrycznym i warunkami atmosferycznymi oraz dokonują ewentualnych zmian w ugrupowaniu bojowym.

Gotowość bojową nr 1 w pierwszej kolejności zajmują piloci wyznaczeni na pierwszą zmianę dyżurów do działań w systemie OPK, a następnie sukcesywnie pozostali piloci w zależności od zadań eskadr i zarządzanego stanu gotowości bojowej.

Za osiągnięcie przez pilota gotowości bojowej nr 1 uważa się stan, w którym pilot dokonał sprawdzenia i przyjęcia samolotu, zajął miejsce w kabine samolotu w ubiorze specjalistycznym wraz z wyposażeniem odpowiednim do charakteru lotu, zna aktualne dane radiowe i sygnały rozpoznawcze, ustawił na wskaźniku wysokościomierza aktualne ciśnienie barometryczne, ustawił aktualny kod SRO, nastroił ARK i nawiązał łączność radiową z dowódcą pary /klucza/.

Dowódcy eskadr lotniczo-technicznych po przybyciu na miejsce pracy udzielają /jeśli zachodzi potrzeba/ wytycznych swym zastępcą, pobierają osobiste wyposażenie alarmowe i udają

się na SD pułku w celu zapoznania się z sytuacją i otrzymanie /potwierdzenia/ zadania. Następnie udają się na swoje stanowiska dowodzenia w rejonach rozśrodkowania eskadr i po przyjęciu meldunków od swoich zastępców przystępują do osobistego kierowania osiągnięciem gotowości bojowej eskadr. Sukcesywnie, telefonicznie /radiotelefonicznie/ przy wykorzystaniu tabeli rozmówniczej składają na SD pułku meldunki o sytuacji w eskadrach.

Dowódcy eskadr gotowość bojową nr 1 osiągają w ostatniej kolejności. Nawiązują łączność radiową z dowódcami kluczy, meldują na SD pułku gotowość eskadry i wykonują polecenia stanowiska dowodzenia.

Dowództwo i sztab pułku nadzorują i kontrolują terminowe i jakościowe wykonanie przedsięwzięć w eskadrach.

W wypadku wprowadzenia dla pułku stanu podwyższonej gotowości bojowej, rzut bojowy osiąga gotowość bojową kolejno eskadrami w sposób skryty. Dla zachowania skrytości osiągnięcia stanu podwyższonej gotowości bojowej w pułku przygotowuje się kilka wariantów maskowania przedsięwzięć.

Przykładowymi rozwiązaniami może być stwarzanie pozorów:

- przygotowanie pułku do udziału w ćwiczeniach z wojskami;
- dodatkowe praktyczne szkolenie z gotowości bojowej;
- przygotowanie pułku do перебазowania.

Niezależnie od wariantu maskowania przedsięwzięć rzut bojowy osiąga gotowość bojową sukcesywnie na podstawie rozkazów dowódców eskadr bez używania sygnałów alarmowych. W tym celu dowódca pułku osobiście stawia zadania każdemu dowódcy eskadry z chwilą ich przybycia ma stanowisko dowodzenia pułku. Zadanie powinno być postawione tak, aby dowódca eskadry nie wiedział o faktycznym celu realizacji nakezanych przedsięwzięć.

5.3. Właściwości formowania rzutów naziemnego zabezpieczenia

Sposób formowania rzutów naziemnego zabezpieczenia wynika z ustaleń zawartych w tabeli norm czasowych i harmonogramie przedsięwzięć.

Dla sprawnego formowania rzutów naziemnego zabezpieczenia szczególne znaczenie ma znajomość przez cały stan osobowy poszczególnych rzutów swoich czynności w przywiązaniu do miejsca i czasu ich wykonywania stosownie do wprowadzonego dla pułku stanu gotowości bojowej.

W tym celu w pododdziałowych instrukcjach OWSGB oraz w zeszytach alarmowych szefów służb dokonuje się bieżącego uaktualnienia danych o stanie osobowym oraz odpowiedzialności personalnej z realizacją poszczególnych przedsięwzięć i czynności alarmowych.

Żołnierze służby zasadniczej na każdy z sygnałów alarmowych w początkowej fazie wykonują te same czynności alarmowe, a po przybyciu kadry wykonują rozkazy i polecenia swoich przełożonych.

Dla usprawnienia formowania rzutów w kolumny marszowe każdy pojazd jest oznakowany numerem oznaczającym kolejność w danej kolumnie. Kierowcy i dowódcy pojazdów znają miejsca, w którym mają się stawić w określonym czasie od chwili otrzymania sygnału. Miejsce dla każdego pojazdu powinno być ściśle przywiązane do konkretnego obiektu w terenie, tym samym pozwala to innym pojazdom zajmować właściwą kolejność w kolumnie. Część środków transportowych i technicznego zabezpieczenia przybywa rejon rozśrodkowania eskadr lotniczo-technicznych celem załadunku sprzętu, a niekiedy również do odtworzenia gotowości bojowej samolotów.

W sytuacji gdy w sygnale podana jest decyzja o wyjściu rzutu naziemnego zabezpieczenia do rejonu alarmowego, całości rzutu nie formuje się w jedną kolumnę, lecz wysyła się go częściami w miarę osiągnięcia zdolności do marszu grup pojazdów.

W pierwszej kolejności formuje się UKLZ, który w stanach GBZW i PŁGB po 2 godz. od sygnału ich wprowadzenia wychodzi na lotnisko zapasowe.

Na podobnych zasadach formuje się czołówka naziemnego zabezpieczenia i pozostałość I rzutu naziemnego zabezpieczenia. Pozostałość II rzutu naziemnego zabezpieczenia do czasu przebazowania rzutu bojowego na inne lotnisko zabezpiecza jego dzia-

kania i dopiero wówczas formuje kolumnę marszową. Część sił i środków nie biorących udziału w zabezpieczeniu rzutu bojowego przebywa w określonym miejscu na lotnisku. W czasie formowania i przemieszczenia rzutów naziemnego zabezpieczenia utrzymywana jest łączność radiotelefoniczna i radiowa z SD pułku, a na trasie marszu także z innymi stanowiskami dowodzenia uprawnionymi do kierowania rzutami naziemnego zabezpieczenia. Zapewnia to ciągłość procesu dowodzenia wszystkimi elementami ugrupowania pułku.

W przypadku osiągnięcia przez pułk stanu podwyższonej gotowości bojowej /z wyjątkiem UKLZ/ nie formuje się żadnych kolumn marszowych, a siły i środki poszczególnych elementów ugrupowania pułku przebywają w miejscach załadowania lub ich bieżącego wykorzystania, jednakże w takim stopniu przygotowania, aby mogły sformować kolumny marszowe w normalnych czasach osiągnięcia kolejnych wyższych stanów gotowości bojowej.

5.4. Przedsięwzięcia w zakresie zabezpieczenia osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej.

Głównym celem zabezpieczenia procesu osiągnięcia WSGB jest zapewnienie skrytego, bezpiecznego, swobodnego i terminowego wykonania przez pododdziały i elementy ugrupowania pułku wszystkich zasadniczych przedsięwzięć związanych z osiągnięciem przez pułk wyższych stanów gotowości bojowej.

Realizacją przedsięwzięć zabezpieczenia procesu osiągnięcia WSGB kieruje szef sztabu pułku poprzez podległych oficerów sztabu oraz dowódców pododdziałów. Natomiast bezpośrednio kierowanie /dowodzenie/ wykonaniem stosownych zadań należy do odpowiednich szefów służb oraz dowódców elementów ugrupowania pułku.

Zabezpieczenie procesu osiągnięcia WSGB organizuje się w miejscu stałej dyslokacji, na czas przemieszczenia do rejonów alarmowych i na lotnisko zapasowe oraz w rejonach alarmowych /obiektach/ i na lotnisku zapasowym /DOL/.

Zabezpieczenie procesu osiągnięcia WSGB powinno obejmować:

- rozpoznanie;
- obronę przed bronią masowego rażenia;

- walkę radioelektroniczną;
- maskowanie;
- ubezpieczenie meteorologiczne;
- zabezpieczenie chemiczne;
- obronę przeciwlotniczą;
- ochronę i obronę naziemną;
- zabezpieczenie tyłowe.

W zakresie rozpoznania dowództwo i sztab pułku zbiera niezbędne informacje od WSW, MO, SB i władz cywilnych, a także przełożonych, zwłaszcza dotyczące dezorganizacji porządku publicznego oraz działalności dywersyjnej na obszarze stacjonowania pułku, drogach marszu rzutów naziemnego zabezpieczenia, lotnisku zapasowym/DOL/ i w rejonach alarmowych. Informacje te są szczegółowo analizowane i w formie wniosków przedstawiane dowódcy jako propozycje dalszego działania. Celowe jest wysyłanie grup rekonesansowych i patroli rozpoznania inżynierskiego w miejscu spodziewanych zagrożeń.

W zakresie ubezpieczenia, ochrony i obrony uwaga dowództwa i sztabu pułku powinna być zwrócona w szczególności na wzmocnienie ochrony obiektów koszarowych i magazynowanych oraz uruchomienie sił i środków do ochrony punktów dowodzenia i węzłów łączności. Każdy element ugrupowania pułku organizuje ubezpieczenie bezpośrednio w czasie marszu i na postoju. Stosownie do warunków bazowania i potrzeb przygotowuje się również system regulacji ruchu.

W zakresie maskowania przedsięwzięć związanych z osiągnięciem WSGB szczególne znaczenie ma nadzór nad:

- maskowaniem przedsięwzięć mobilizacyjnych;
- sprawną organizacją ruchu pojazdów mechanicznych w kompleksie koszarowym i w rejonie alarmowym;
- ograniczeniem oświetlenia lotniska i kompleksu koszarowego a także używania świateł przez rzuty naziemnego zabezpieczenia w czasie marszu i w rejonie alarmowym;
- maskowaniem sprzętu w rejonie alarmowym;
- zakazem /ograniczeniem/ pracy środków łączności radiowej na nadawanie;
- ograniczeniem ruchu pojazdów i ludzi w rejonie alarmowym.

W zakresie powszechnej obrony przeciwlotniczej oraz obrony przed bronią masowego rażenia szczególną uwagę należy zwrócić na:

- sprawność prowadzenia rozpoznania i alarmowania przez posterunki OPL i posterunki obserwacji skażeń;
- właściwe wykorzystanie przez skład osobowy pułku ukryć dla ludzi i sprzętu;
- kierowanie działalnością składów osobowych pododdziałów;
- rozśrodkowanie sprzętu bojowego i pomocniczego;
- organizację likwidacji skutków uderzeń lotnictwa nieprzyjaciela i broni masowego rażenia.

W zakresie zabezpieczenia inżynieryjnego szczególną uwagę należy zwrócić na:

- wykonanie ukryć dla ludzi i sprzętu w miejscu bazowania i w rejonie alarmowym;
- inżynieryjną rozbudowę i ochronę obiektów koszarowych, w tym składów i magazynów specjalnych;
- utrzymanie przejezdności dróg z miejsca stałej dyslokacji do rejonów alarmowych;
- zaopatrzenie pododdziałów w wodę.

W zakresie materiałowego, medycznego i materiałowo-technicznego zabezpieczenia niezbędnymi przedsięwzięciami są:

- ustalanie potrzeb materiałowych i stopnia ich zaspokojenia;
- rozdzielanie środków materiałowych na poszczególne pododdziały;
- gromadzenie środków materiałowych oraz zapewnienie właściwej ich konserwacji i rotacji;
- podział sił i środków przeznaczonych do ewakuacji z magazynów stałych;
- ładowanie na transport samochodowy środków materiałowo-technicznych z pododdziałowych magazynów ZN;
- przygotowanie i ewakuacja chorych z izby chorych do wyznaczonych szpitali;
- wykonywanie prac obsługowo-remontowych i specjalistycznych przez siły i środki pododdziałów remontowych;

- sprawne załadowanie ruchomych zapasów materiałowo-technicznych na środki transportowe;
- doprowadzenie uzbrojenia i sprzętu do pełnej sprawności technicznej i przygotowanie go do wykonania zadań;
- sprawna ewakuacja sił i środków technicznych do rejonu alarmowego.

ZAKOŃCZENIE

Z przedstawionych rozważań wynika, że warunkiem zorganizowanego osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej przez oddział lotniczy jest bezwzględne przestrzeganie ustaleń dyrektywnych już w stanie stałej gotowości bojowej oraz terminowa realizacja przedsięwzięć z zakresu poszczególnych wyższych stanów gotowości bojowej.

Przedsięwzięcia te powinny być szczegółowo zaplanowane, a następnie zgrywane podczas cząstkowych i kompleksowych treningów oraz działań.

Szczególnie precyzyjnego doboru i zaplanowania przedsięwzięć wymaga proces osiągnięcia podwyższonej gotowości bojowej, której stan może być utrzymywany przez wiele dni, a nawet tygodni. Stan podwyższonej gotowości bojowej wymaga bowiem: ciągłego utrzymywania części rzutu bojowego w gotowości do działań w systemie OPK; utrzymywania wszystkich sił i środków w stanie zapewniającym osiągnięcie w ustalonych terminach kolejnych wyższych stanów gotowości bojowej; organizowania szkolenia w powietrzu w celu uzyskania przez wszystkich pilotów w krótkim terminie wymaganego poziomu wyszkolenia bojowego w warunkach ograniczeń lotów szkolnych, ze względu na konieczność: utrzymywania większości sił w gotowości do natychmiastowego wykonywania zadań bojowych; zapewnienia całemu stanowi osobowemu oddziału właściwych warunków bytowania i szkolenia; utrzymywania w tajemnicy realizowanych przedsięwzięć, a także zapewnienia obrony i ochrony obiektów oraz sił i środków w warunkach rozśrodkowania.

Osiągnięcie wyższych stanów gotowości bojowej jest procesem skomplikowanym. Wszystkie przedsięwzięcia podczas osiągnięcia WSGB są uwarunkowane kolejnością i czasem ich realizacji, a także doprowadzane do wiadomości tylko zainteresowanych osób w stopniu niezbędnym do wykonania przewidzianych dla nich zadań. Dlatego też każde ogniwo w systemie gotowości bojowej ma odpowiednią rangę i od każdego z nich uzależnione jest terminowe przejście oddziału do wyższego stanu gotowości bojowej.

Realizując program szkolenia w zakresie gotowości bojowej należy stosować najskuteczniejsze metody zapewniające wysokie efekty i angażujące w zajęciach wszystkich żołnierzy pododdziału /elementy ugrupowania/. Dominować tu powinny zajęcia praktyczne /pokaz, musztra bojowa, ćwiczenia/. Stosownie do okresu szkolenia, tematyki i umiejętności wykonywania zadań /czynności/ z zakresu osiągania wyższych stanów gotowości bojowej powinna być stosowana zasada stopniowania trudności oraz stosowania czasu realizacji zadań /czynności/.

W skrypcie omówiono tylko podstawowe sprawy dotyczące gotowości bojowej pułku lotniczego. Nie ujęto w nim w szerokim zakresie spraw mobilizacyjnych jak też szczegółów specjalistycznych rozpatrywanych w batalionie zaopatrzenia, batalionie łączności i ubezpieczenia lotów, a także będących przedmiotem zainteresowania specjalistów na szczeblu pułku. Dlatego też dla rozszerzenia i zgłębienia wiedzy w tym zakresie celowe jest studiowanie materiałów szkoleniowych opracowanych przez inne katedry Wydziału Wojsk Lotniczych i OPK oraz Katedrę Organizacji i Mobilizacji ASG WP.

Niemniej jednak dla potrzeb słuchaczy w czasie ćwiczenia z gotowości bojowej oddziału lotniczego niniejszy skrypt jest materiałem podstawowym, a jego przestudiowanie zapewnia dostateczne przygotowanie się do tego ćwiczenia i praktyki w jednostkach.

BIBLIOGRAFIA

1. Biuletyn Informacyjny Nr 1 /126/, Szt.Gen.1981.
2. Biuletyn Informacyjny Nr 2 /140/, Szt.Gen.1982.
3. Instrukcja o działalności kontrolnej i rozliczeniowej w Siłach Zbrojnych PRL. Szt.Gen.940/79.
4. Instrukcja o mobilizacyjnym rozwinięciu jednostek wojskowych. Szt.Gen.1088/82.
5. Instrukcja pełnienia dyżurów bojowych oraz użycia środków dyżurnych w systemie OPK. OPK 882/81.
6. Jabłoński L.: Organizacja i osiągnięcie wyższych stanów gotowości bojowej w pułkach lotniczych. Wyd.ASG WP 1976.
7. Musiał J.: Organizacja, planowanie i kierowanie mobilizacyjnym rozwinięciem ZT w ramach osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej. Wyd.ASG WP 1980.
8. Rozkaz dowódcy Wojsk Lotniczych nr 00125 z 25.9.1979 r. w sprawie osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej.
9. Regulamin służby sztabów w polu. Wyd.MON 1980.
10. Treść procesu dowodzenia oraz układy i wzory dokumentów bojowych plmsz i plmb. Wyd.ASG WP 1976.
11. Tymczasowy regulamin lotnictwa frontowego /pułk-załoga/. Wyd.DWL /wewn. 1091/80.
12. Wytyczne szefa sztabu Wojsk Lotniczych do szkolenia z gotowości bojowej. Wyd.DWL Szt. 1981.
13. Wytyczne do prowadzenia kontroli gotowości bojowej w jednostkach Wojsk Lotniczych. Wyd.Szt.WL 1981.
14. Wskazówki do prowadzenia kontroli gotowości bojowej w oddziałach i samodzielnych pododdziałach Wojsk Lotniczych. Wyd.DWL 1982.
15. Zabłocki E.: Osiągnięcie wyższych stanów gotowości bojowej w pułkach lotnictwa myśliwskiego OPK. Wyd.ASG WP 1981.
16. Zasady organizowania i prowadzenia działalności metodyczno-szkoleniowej oraz treningów w Siłach Zbrojnych PRL. Wyd.MON 1980.

ZATWIERDZAM
DOWÓDCA .... DLMB

Dnia .... 1983 r.

Załącznik nr 1

TAJNE SPEC.

Egz. pojed.

P L A N

OSIĄGANIA WYŻSZYCH STANÓW GOTOWOŚCI BOJOWEJ ... plmb

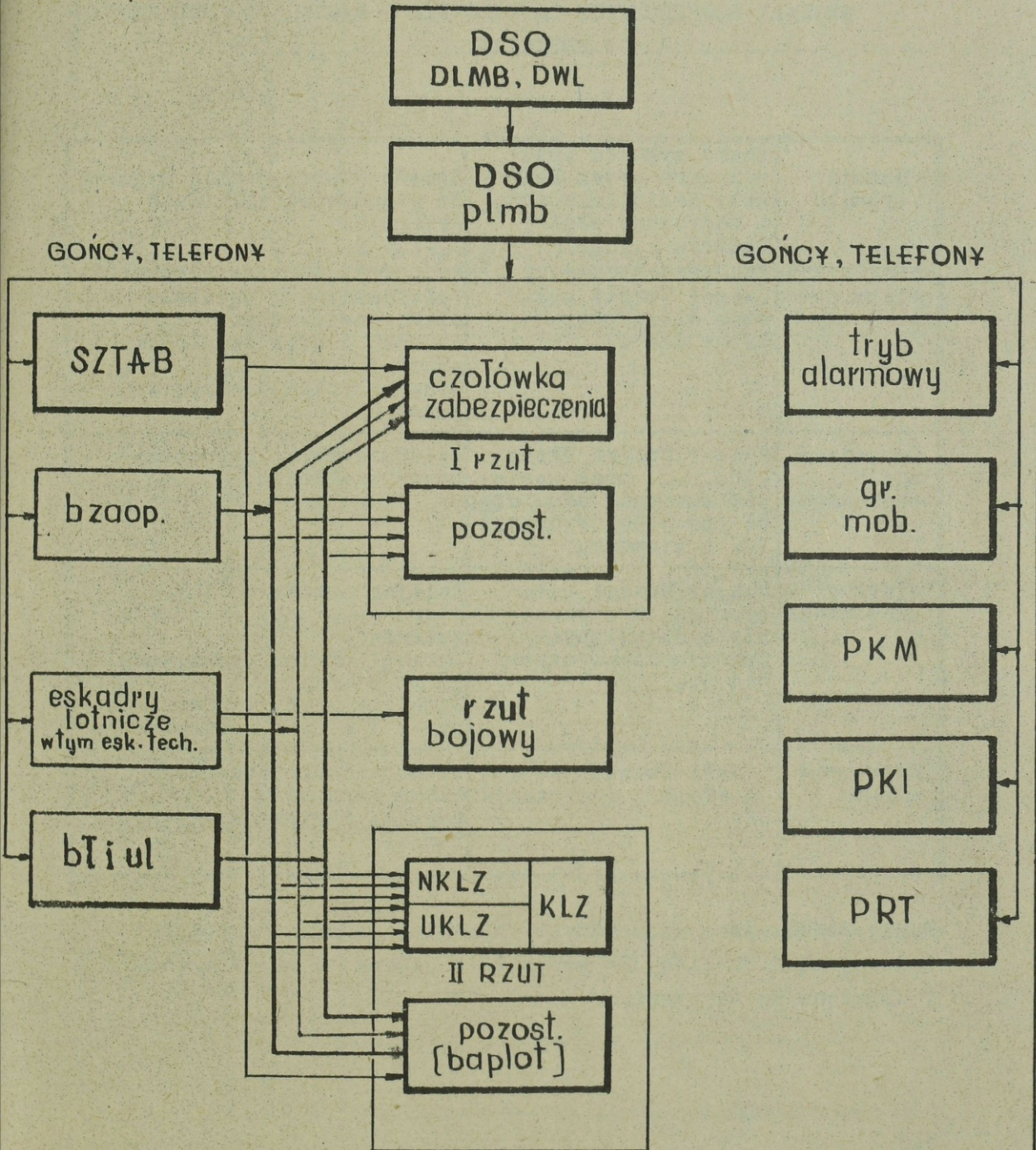
SZEF SZTABU ... plmb

DOWÓDCA ... plmb

Dnia ..... 1983 r.

Dnia ..... 1983 r.

ORGANIZACJA WEWNĘTRZNEGO ALARMOWANIA / WARIANT /

SYGNAŁY ALARMOWE

SYGNAŁY POWSZECHNEGO OSTRZEGANIA O ZAGROŻENIU UDERZENIA
Z POWIETRZA

Rodzaj sygnału	Treść sygnału przekazywana przez Polskie Radio, telewizję i nadrzędne służby dyżurne	Sposób doprowadzenia sygnału do pododdziałów i służb dyżurnych
Alarm powietrzny	Uwaga! Uwaga! ogłaszam alarm powietrzny dla ...	Telefonicznie: ogłaszam alarm powietrzny. Syreną: dźwięk modulowany przez 3 min. Gong: szybkie uderzenia przez 3 min.
Uprzedzenie o skażeniach	Uwaga! Uwaga! około godz. ... może nastąpić skażenie chemiczne /promieniotwórcze/ ... z kierunku	Telefonicznie: pogotowie przed skażeniem.
Alarm o skażeniach	Uwaga! Uwaga! ogłaszam alarm o skażeniach chemicznych /promieniotwórczych/ dla ...	Telefonicznie: ogłaszam alarm chemiczny /promieniotwórczy/. Syreną: dźwięk przerywany przez 3 min. Gongiem: szybkie uderzenia przez 3 min. z przerwami.
Odwołanie alarmu	Uwaga! Uwaga! odwołuję alarm ... /rodzaj/ dla ...	Telefonicznie: odwołuję alarm /rodzaj/. Syreną: dźwięk ciągły przez 3 min.

Hasła oznaczające wprowadzanie określonego stanu gotowości bojowej są jednolite dla wszystkich jednostek wojsk lotniczych i ustalone są okresowo.

HARMONOGRAM PRZEDSIĘWZIĘĆ REALIZOWANYCH W ... plmb
 W RAMACH OSIĄGANIA WYŻSZYCH STANÓW GOTOWOŚCI BOJOWEJ

Lp.	Treść przedsięwzięcia	Czas w procesie osiągnięcia			Odpowiedzialny za wykonanie	Objęte ogr. czasu "p"	Uwagi
		PdGB	GBZW	PdGB			
1		3	4	5	6	7	8
2							

OGÓLNY PODZIAŁ SIŁ I ŚRODKÓW DO WYKONANIA ZADAŃ

Zadania	Skład osobowy				Razem	Samoloty /typu/	Sprzęt zabezpieczenia i ubezpieczenia bojowego	Czas wykonania zad. w stos. do n.	Uwagi
	Pododdziały wydzielające siły i środki	Oficerów	Podofic.	Zok. szwad. by zasad.					
Lp. w ramach osiągnięcia przez poszczególne elementy ugrupowania bojowego pułku	2	4	2	2	7	3 Bojowe 3 Szkolno-bojowe 01 kłącznik.	1 Hadlooff 1 UKP	1	
	2	2	2	2	7			1	
	2	2	2	2	7			1	
Razem ze pułk								n+2	

Uwagi! W rubrykach od 11 do n wyszczególnia się wszystkie środki wg typów będące w wyposażeniu pułku.

ORGANIZACJA ZABEZPIECZENIA PROCESU OSIĄGANIA WYŻSZYCH STANÓW GOTOWOŚCI BOJOWEJ

Lp.	Rodzaj zabezpieczenia	Zadania	Organizowane elementy		Poddział wydziałający siły i środki	Odpowiedzialny za wykonanie	Czas wykonania w stosunku do "q"	Uwagi
			Nazwa	Skład				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
		<i>rozpoznanie i alarmowanie - o soft - 40 min</i>			<i>blo</i>	<i>blo jest odpowiedzialny</i>		

NORMY I URZUTOWANIE PODSTAWOWYCH ZAPASÓW AMUNICJI I ŚRODKÓW MATERIAŁOWYCH
/WARIANT/

Lp.	Wyszczególnienie	Wielkości zapasów dyrektywnych		Zapasy podlegające zabrani										O g r o k e H	U w a g i			
		Na lotniskach stałego bazowania	Na lotniskach przelotnym	W czokach zabezpieczenia	W pozostawach	W magazynach	Przy przelocie	W magazynach	Przy przelocie	W magazynach	W KMLZ	W UKLZ	W KMLZ			W UKLZ	W KMLZ	W UKLZ
1		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17		
2																		
3																		
4																		
5																		
6																		
7																		
8																		
9																		
10																		
11																		
12																		
13																		
14																		
15																		
16																		
17																		

Uwagi!

Dla poszczególnych oddziałów lotniczych w zależności od ich charakteru i ukończenia tabel są różne.

ZATWIERDZAM
DOWÓDCA ..... plmb

Załącznik nr 10

P O U F N E

Egz. pojed.

..... 1983 r.

P L A N

ORGANIZACJI DNIA SZKOLENIA Z GOTOWOŚCI BOJOWEJ ... plmb
/WARIANT/

TEMAT: 1/

CEL:

CZAS:

METODY:

Lp.	Pododdział, służba, element ugrupowania bojowego pułku	Temat i zagadnienia szkoleniowe	Rodzaj i forma szkolenia	Czas i miejsce szkolenia	Prowadzący, kontrolujący	Uwagi
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						

- 1/ Podaje się wówczas, gdy temat jest jednakowy dla wszystkich szkolnych pododdziałów.
- 2/ Jeżeli temat dla całości pułku jest jednakowy, ujmuje się tylko zagadnienia szkoleniowe.

SZEF SZTABU ... plmb

Data 1983

Do określania kontroli osiągnięcia GBZW i PłGB z mobilizacyjnym
uzupełnieniem stosuje się literę "M".

SZEF SZTABU ... plmb

Dnia ..... 1983 r.

B. HARMONOGRAM ORGANIZACJI I PRZEBIEGU KONTROLI

Lp.	Rodzaj przedsięwzięcia	Data	Czas i miejsce realizacji		
			bzaop	1 esk.	esk.techn.

1/ Uwzględnia się tylko te pododdziały /elementy ugrupowania/, które podlegają kontroli.

Wykaz czynności do sieciowego modelu osiągnięcia
pełnej gotowości bojowej przez plmb
/ w a r i a n t /

Zdarzenia		Czas trwa- nia /min/	C z y n n o ś c i
Począ- tek	Koniec		
1	2	3	4
1	2	5	Przyjęcie i rozkodowanie sygnału przez DSO plmb.
			Przekazanie sygnału alarmowego służbom dyżurnym:
2	3	3	- eskadr lotniczo-technicznych
2	4	3	- bzaop i bł i ul
2	5	3	- NKLZ
2	6	1	Przekazanie sygnału do pary dyżurnej.
2	7	3	Uruchomienie systemu powiadamiania żołnierzy zawodowych.
6	8	4	Osiągnięcie gotowości bojowej nr1 przez parę dyżurną.
3	9	10	Zbiórki żołnierzy pododdziałów lotniczo-technicznych.
4	10	10	Zbiórki żołnierzy bzaop i bł i ul.
9	11	15	Przybycie żołnierzy służby zasadniczej na stoiska samolotów.
10	12	10	Przybycie kierowców do parku samochodowego.
7	13	15	Przybycie personelu latającego i technicznego będącego w gotowości bojowej nr 4.
3	14	15	Przybycie na SD pułku gońców trybu alarmowego z eskadr.
4	14	15	Przybycie na SD pułku gońców trybu alarmowego z bzaop oraz bł i ul.
14	15	5	Wydawanie dokumentów dla gońców trybu alarmowego.
15	16	40	Przejazd gońców uzupełnienia zasadniczego.
13	17	5	Osiągnięcie gotowości bojowej do działań w systemie OPK przez klucz dyżurny.

1	2	3	4
7	18	25	Przyjazd kadry do jednostki.
18	19	10	Osiągnięcie gotowości do pracy pełnej zmiany SD.
11	20	0	Czynność zerowa.
18	20	10	Przybycie personelu latającego i technicznego na stoiska samolotów.
18	12	10	Przybycie kadry bzaop i bż i ul do miejsc pracy.
12	21	20	Przybycie sił i środków do rejonu formowania kolumny marszowej UKLZ.
12	22	20	Przejazd sił i środków do rejonu formowania I rzutu naziemnego zabezpieczenia.
19	23	10	Sprecyzowanie przez dowódcę pułku zadań dla personelu kierowniczego pułku.
19	24	5	Zbiórka grupy mobilizacyjnej.
24	25	60	Zorganizowanie punktu kierowania mobilizacyjnym rozwinięciem pułku.
5	26	20	Osiągnięcie gotowości bojowej przez NKLZ.
12	20	10	Przybycie sił i środków bzaop do zabezpieczenia rzutu bojowego.
20	27	60	Osiągnięcie gotowości bojowej nr 1 do działań w systemie OPK przez 1/3 sił rzutu bojowego.
23	28	40	Przygotowanie do pracy ZSD.
28	29	10	Przejazd grupy dowodzenia na ZSD.
29	30	15	Przejęcie kierowania osiągnięciem pełnej gotowości bojowej przez ZSD.
30	31	10	Przejazd dowódcy pułku na ZSD.
21	32	50	Osiągnięcie gotowości UKLZ do przemieszczenia na lotnisko zapasowe.
			Meldunki o:
8	14	2	- osiągnięciu gotowości bojowej nr 1 przez parę dyżurną;
17	18	2	- osiągnięciu gotowości bojowej nr 1 przez klucz dyżurny;
12	19	5	- stanie sił i środków w bzaop i bż i ul;
26	18	2	- osiągnięciu gotowości bojowej przez NKLZ;
27	30	5	- osiągnięciu gotowości bojowej nr 1 przez 1/3 sił rzutu bojowego;

1	2	3	4
32	30	5	- gotowości wymarszu UKLZ na lotnisko zapasowe.
30	33	3	Przekazanie sygnału do wymarszu UKLZ.
16	34	15	Powiadamianie rezerwistów.
34	35	40	Powrót gońców trybu alarmowego.
35	31	5	Meldunek o powiadamianiu rezerwistów.
25	36	30	Rozwinięcie: PKI, PRT, PPW.
27	40	10	Przejazd części sił i środków bzaop i esk.techn.do rejonu formowania I rzutu naziemnego zabezpieczenia.
22	37	90	Osiągnięcie gotowości czołówki zabezpieczenia do przemieszczenia do rejonu alarmowego.
37	30	5	Meldunek o gotowości czołówki zabezpieczenia do wymarszu.
27	38	30	Osiągnięcie gotowości bojowej nr 1 przez kolejną 1/3 sił rzutu bojowego.
30	31	0	Czynność zerowa.
38	31	2	Meldunek o osiągnięciu gotowości bojowej nr 1 przez kolejną 1/3 sił rzutu bojowego.
38	39	30	Osiągnięcie gotowości bojowej nr 3 przez 3 elmb.
39	31	2	Meldunek o osiągnięciu gotowości bojowej nr 3 przez 3 elmb.
31	40	3	Sygnał do wymarszu dla czołówki naziemnego zabezpieczenia.
40	41	40	Przemieszczenie czołówki naziemnego zabezpieczenia do rejonu alarmowego.
36	42	330	Przyjęcie rezerwistów uzupełnienia zasadniczego.
34	42	0	Czynność zerowa.
33	43	420	Przemieszczenie UKLZ na lotnisko zapasowe.
31	44	0	Czynność zerowa.
43	44	5	Meldunek o przybyciu UKLZ na lotnisko zapasowe.
44	47	5	Sygnał dla 3 elmb do zajęcia gotowości bojowej nr 1.
43	45	30	Osiągnięcie gotowości bojowej przez KLZ.
44	46	0	Czynność zerowa.
45	46	5	Meldunek o gotowości KLZ.

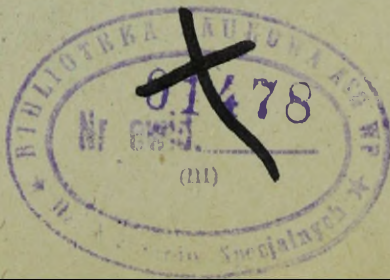
1	2	3	4
47	48	20	Osiągnięcie gotowości 3 elmb do przebazowania na lotnisko zapasowe.
46	48	5	Sygnał dla 3 elmb do przebazowania.
48	49	45	Przebazowanie 3 elmb na lotnisko zapasowe.
46	50	0	Czynność zerowa.
49	50	5	Meldunek o przebazowaniu 3 elmb.
49	51	120	Odtworzenie gotowości bojowej przez 3 elmb.
42	44	2	Meldunek o przyjęciu rezerwistów uzupełnienia zasadniczego.
41	52	30	Rozmieszczenie czołówki naziemnego zabezpieczenia w rejonie alarmowym.
44	52	15	Przejazd rezerwistów do rejonu alarmowego.
52	53	120	Rozmieszczenie I rzutu naziemnego zabezpieczenia w rejonie alarmowym.
48	54	20	Przybycie obsługi na SD artylerii plot.
54	55	90	Osiągnięcie gotowości ogniowej bat. art.plot.
42	56	0	Czynność zerowa.
56	57	120	Zorganizowanie komendy lotniska stałego /KLS/.
57	50	5	Meldunek dowódcy KLS o gotowości do pracy.
57	58	750	Przyjęcie przez KLS obiektów, sprzętu i materiałów.
55	50	5	Meldunek o gotowości bat.art.plot.
50	61	0	Czynność zerowa.
62	63	10	Przyjęcie żołnierzy rezerwy do pozostałości II rzutu naziemnego zabezpieczenia.
42	59	270	Przyjęcie pozostałych rezerwistów uzupełnienia zasadniczego.
59	50	5	Meldunek o zakończeniu powołania rezerwistów uzupełnienia zasadniczego.
59	60	665	Przybycie rezerwistów i sprzętu w trybie normalnym.
60	61	5	Meldunek o przybyciu rezerwistów i sprzętu w trybie normalnym.
12	62	0	Czynność zerowa.

1	2	3	4
60	62	20	Przemarsz żołnierzy i sprzętu mobilizowanych w trybie normalnym do II rzutu naziemnego zabezpieczenia.
51	61	5	Meldunek o odtworzeniu gotowości bojowej przez 3 elmb na lotnisku zapasowym.
53	61	5	Meldunek o rozśrodkowaniu I rzutu naziemnego zabezpieczenia w rejonie alarmowym.
61	64	0	Czynność zerowa.
58	64	5	Meldunek dowódcy KLS o przyjęciu lotniska.
63	64	5	Meldunek o zakończeniu mobilizacyjnego rozwinięcia pułku.

Wydrukowano w 25 egz.
 Egz. nr 1-25 Bibl. Nauk. OZS
 Wyk. ppłk Józwiak
 Druk B.Z. dn. 7.4.83
 Druk ASG WP nr 0783/WW

BIBLIOTEKA NAUKOWA Armii
 Archiwum Oddziału Zborów Specjalnych
 Nr ewid. 44341

86

SIECIOWY MODEL OSIĄGANIA PEŁNEJ GOTOWOSCI BOJOWEJ PRZEZ plmb / WARIANT /

Rzut bojowy

Esk. lotn. techn.

Irzut naziem. zabezp.

bzaop, bł i UL

UKLZ

NKLZ

Stanowisko dowodzenia

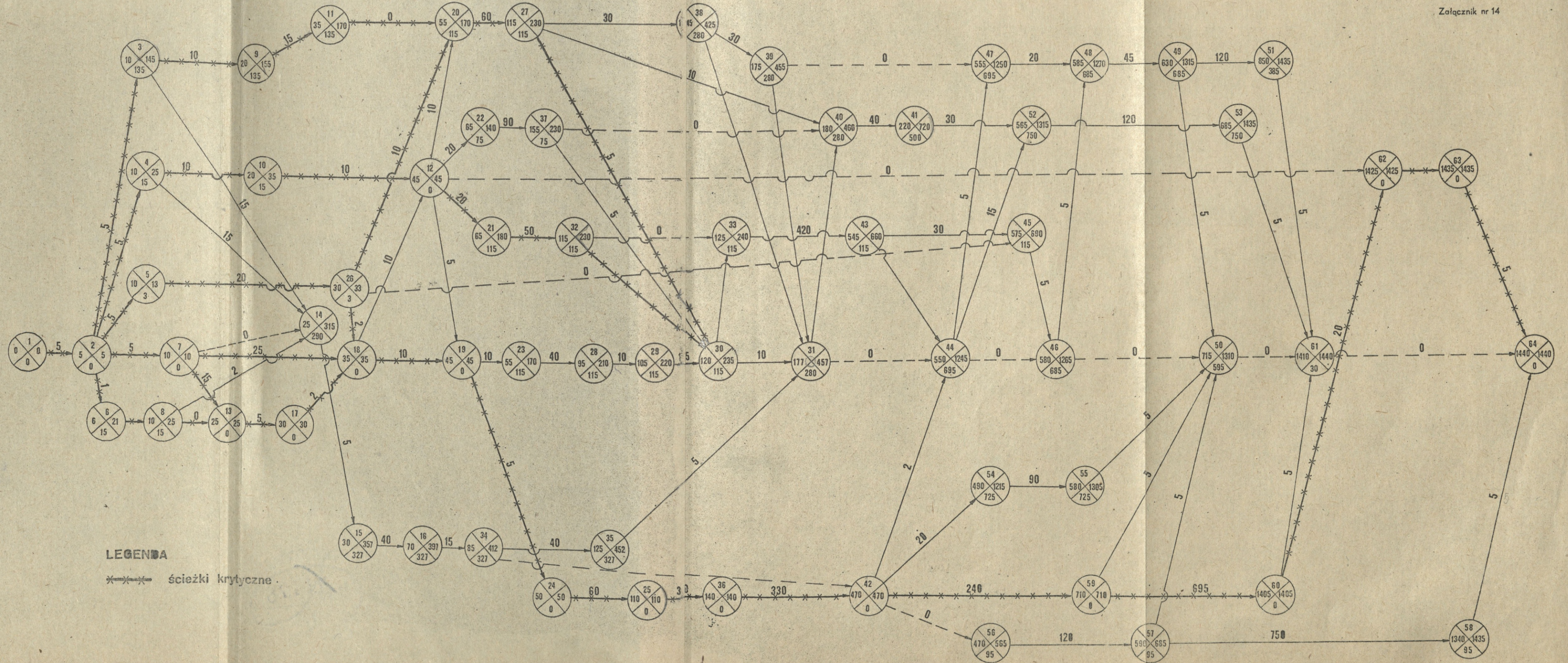
Siły dyżurne

bat. art. plot

Gońcy trybu alarm.

Grupa mobilizacyjna

KLS

LEGENDA

--- ścieżki krytyczne.

- 87 -

BIBLIOTEKA NAUKOWA WP
Archiwum Instytutu Złoty
4434A